

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 54. — ŠTEV. 54.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 7, 1922. — TOREK, 7. MARČA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

PROTI NASILNEMU I ZVEDENJU PROHIBICIJE

DUHOVNIK IZ MARYLANDA JE NAPADEL METODE, S PO-MOČJO KATERIH SKUŠAJO NAPRAVITI KONEC PRODAJA OPOJNIH PIJAČ. — KRIST JE DELAL VINO. — CERKVENI UČENJAKI NISO GOVORILI O GRAPE-JUICE.

Emmorton, Md., 6. marca. — Rev. A. Crawford-Frost, vodja St. Mary episkopalne cerkve, je odgovoril na včerajšnji kritik pri-de, ki je imela naslov: Komu sle-dite, — Kristu ali Mohamedu? V tej pridigi je pripomnil, da je Krist delal in pil vino, dočim je Mohamed prepovedal uporabo vi-na. Rekel je:

— Krotkost je bistvo kršča-nstva in v tem se naša vera raz-likuje od vseh drugih. Budizem se ji najbolj približuje in moha-medanstvo je mogoče najbolj od-oddaljeno od nje, kajti Mohamed je skušal pridobiti vernike z me-tem, dočim je edino orožje Krista krotkost. Žanje so kristijani, ne da bi vedeli to.

— V zadnjih časih pa so se ne-kateri kristijani zanašali na silo, da napravijo ljudi dobre. Zvezni ha-ronjeti Združenih držav so pri-šli zavzemati mesto Mohamedo-vega meča.

— Predstavljajte si izobraženo, dobro in nežno žensko, katero je prišel surov zvezni konstabler, — med katerimi jih je čisti najetih lopovov, — ter jo odvedel v ječo, v družbo tatov in prostitutk. Predstavljajte si moža in otroke, katere se je poguralo v njih do-ma ter zaprlo hišo za eno leto. In zakaj? Ker so storili nekaj, kar je pravilno in pošteno, kar je Krist sam storil ter ukazal delati.

— Svede, če ima Mohamed prav in Jezus neprav, če so alko-holne pijače v resnici le proklet-stvo za ljudi, potem se nam pri-kažejo cela stva v drugačni lu-či, a tudi v tem slučaju bi bila ka-zen prevelika. Če bi se mi dalo na izbiro, da se pripeti to meni in moji družini ali da sem Armenec ter mi Turki požgo dom ter poko-rijejo družino, potem bi si izbral zadnje. Nobenega madeža bi ne bilo na meni in agonija bi bila kratka.

— Ali je vino od hudiča? Bož-je je ali pa ni božje. Če ni božje, zakaj ga je delal Jezus? Če je božje, zakaj se spravlja ljudi v ječo, ker ga delajo?

— Če ima Mohamed prav in če

Krist nima prav, potem ne vem, kaj naj storim, kajti prepričan sem, da je Jezus boljše vedel, kaj je prav kot pa Mohamed. Ali je govoril resnico, ko je rekel: — Jas sem pot, življenje in resnica?

— Nekateri dobro misleči lju-dje bodo ngovarjali ter rekli, da se je zgodila mogoče pomota v prevodu in da je mislil Jezus grape-juice, ko je govoril o vinu.

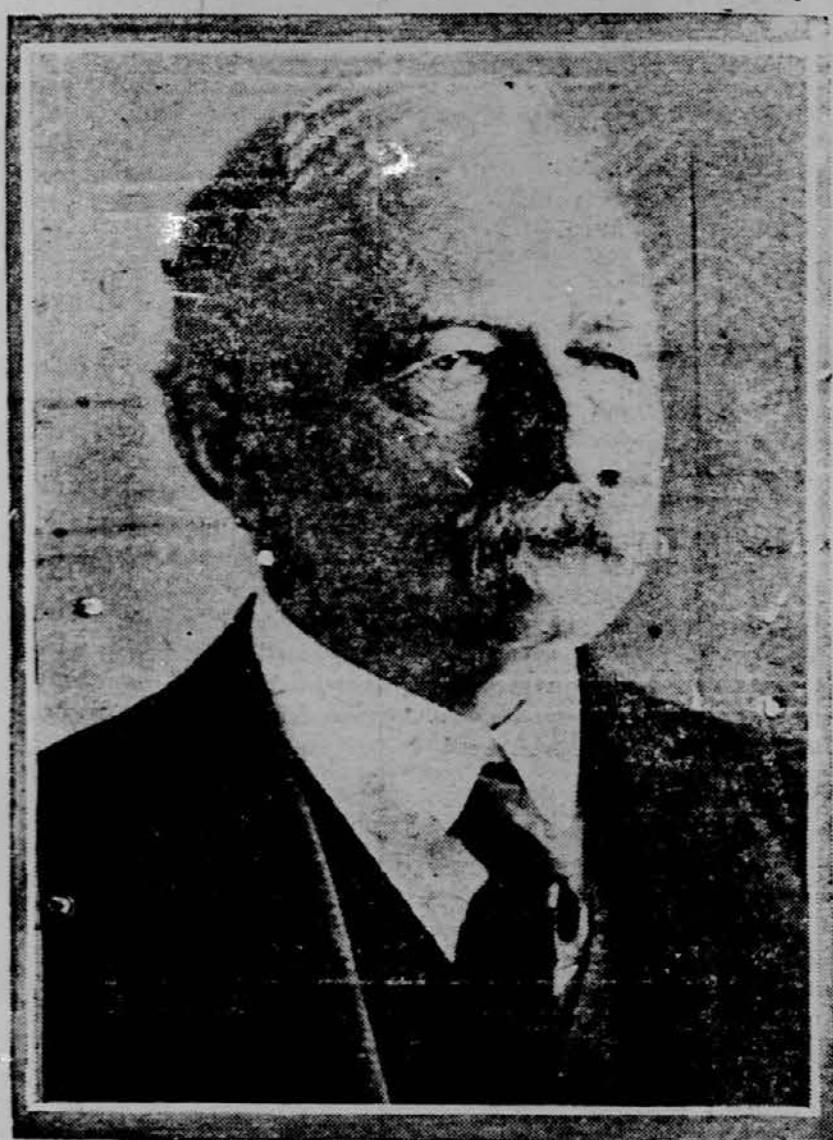
— Imenovali so Krista požreš-neža in vinopivca. Ali so mogli pri tem misliti grape-juice? To so mu očitali, kajti groznega soka bi mu gotovo ne očitali.

— Ali ni sveti Pavel pokaral nekatere kristijane v Korintu, ker so se napili obhajilnega vina? Ne-kateri so prišli zgraditi ter popili vse vino, tako da ni nič ostalo za one, ki so prišli pozneje. On piše očitanje: — Eden je lačen in dru-gi je pijan. — Ali je mogel imeti pri tem v mislih nefermentirano vino?

Sveti Ivan Zlatoust pravi: — Čujna ljudi govoriti, kadar pride do takih obžalovanj vrednih iz-gredov: — Bog daj, da bi ne bi-lo vina! Kakšna bedastoča, kakšna blaznost! Če govorite tako bi morali dostaviti: — Da bi le ne bilo železa radi morilec; da bi ne bilo nečisti radi tatov, da bi le ne bilo luči radi špijonov; da bi le ne bilo žensk radi vlačug. Na ta način lahko uničite vse. To je pe-klenski način misljenja. Vino je delo Boga, a pijanost je delo hu-diča.

— Kot vsa druga vprašanja je tudi to mogoče rešiti le s poniž-nostjo in prijaznostjo z obeh strani. Prepričan sem, da se bo to zgodilo koncem konca. Jaz veru-jem v pravico in zdravi razum ameriškega naroda. Očpraviti ho-čejo zla nezmernosti v kolikor je to mogoče.

V sedanjem trenutku pa je de-žela v veliki nevarnosti, kajti gibanje se ne bo ustavilo tukaj, če bo šlo vse naprej po volji vra-ge. Zato se je stacilo predlog, naj se steližira zločinca.

PRVI PODKRALJ IRSKE.

Angleški kralj bo najbrž imenoval lorda Shaughnessy-ja, (katere-ga vidite na sliki) za irskega pod kralja. Rojen je bil v Milwaukee ter je sin nekoga irskega policarja.

20.000 SAMOMOROV V ENEM LETU

Tekom leta 1921 si je vzelo v Ameriki življenje 20.000 ljudi. — Med temi je 93 bankirjev.

Med 20.000 ljudmi, ki so iz-vršili samomor tekom preteklega leta, soglasno z letno statistiko "Save a Life" lige v New Yorku, je bilo tri in devetdeset bankir-jev in med temi sedem in trideset bančnih predsednikov; osem in osemdeset načelnikov velikih tr-govskih podjetij; šest in osemde-set zdravnikov; sedem in petdeset sodnikov in odvetnikov; eno in petdeset šolskih učiteljev in pro-fesorjev; devet in trideset bro-kerjev; eno in dvajset duhovnikov; deset uradnikov, sedem županov in sedem članov državnih zaka-nodaj.

Samomori so bili v preteklem letu za celih 23 odstotkov bolj številni kot pa leta 1920. V me-stu New Yorku je bilo tekom preteklega leta 840 samomorov, torej sto in troje samomorov več kot pa eno leto prej.

Poročilo dostavlja, da je 1200 možkih in žensk, predno so iz-vršili samomor, umorilo 2000 na-dalnjih ljudi.

Približno 12.000 se je prija-vilo uradu, ki cenil, da se je za-vršilo kakih osem tisoč nadaljnjih, ki niso bili prijavljeni.

— Nekaj poročil človek si je vz-vel življenje, ker se je zlagal svoji ženi, — se glasi v poročilu. — Neka stara deвица se je zastru-pila ter zapustila naslednje spo-ročilo: — Noben možki na svetu ni dosti dober zame.

Neki možki si je vz-vel življenje, ker ni dobil ločitve od svoje že-ne, dočim se je neki nadaljni u-stretil, ker ni mogel najti svoje žene.

— Vedno naraščajoča kompli-ciranost našega modernega živ-ljenja, — se glasi v poročilu, — mrzlični nemir, zločini ločitve za-kanov, dvomljive obleke in druge številne stvari so povzročile živ-čne bolezni, depresijo in izgubo kontrole nad seboj. Demon samo-mora išče svoje žrtve tako med bogatimi, učenimi in dobro vzgo-jenimi kot med ubogimi, nevedni-mi in nepoznanimi.

CENTRALNA EVROPA SE DRŽI SVOJIM OMEJITEV GLEDE POTNIH LISTOV.

Gradec, Avstrija, 5. marca. — Centralno-evropske države niso še pripravljene žrtovati svojih regu-lacij glede potnih listov v intere-su boljših trgovskih odnosov in lažjega potovanja. Konferenca, ki se je vršila glede potnih listov, je imela le delni uspeh.

Avstrija, Madžarska in Češko-slovaška so bile edine države, ki so se dogovorile, da izdajo 2 leti trajajoče in veljavne potne liste z vizeji, ki so dobri za eno leto.

Poljska je nasprotovala vsem izpremembam v sedanji določ-bah, ki delajo prav posebno Ame-rikanecem velike preglavice.

Rumunska in Jugoslavija sta privolili v predlagane reforme z gotovimi pridržki.

DEBS JE ZOPET PREVZEL VODSTVO STRANKE.

Cleveland, O., 5. marca. — Tu-kaj se bo vršila državna konven-cija socijalistične stranke. Predse-doval ji bo Eugene Debs, ki je bil že trikrat kandidat za predsedni-ško mesto.

Konvencija bo trajala od 29. aprila do 2. maja.

TRI NEMŠKE DRŽAVE V SO-CIJALISTIČNI LIGI.

Draždani, Nemčija, 6. marca. — Tri nemške države, Saška, Brunšvik in Turinška hočejo ustanovi-ti zvezo, da pospešijo s tem svo-je lastne posebne interese, ne da bi vsled tega trpela neodvisnost posameznih držav. Te tri države imajo sedaj socijalistično vladno.

Na nekem sestanku uradnikov v Lipskem je bilo sklenjeno usta-noviti urad, katerega bodo skup-no podpirale vse tri države in ki se bo pečal v glavnem z de-lavskimi problemi.

EGIPČANSKI SULTAN BO DO-BIL KRALJEVSKI NASLOV.

London, Anglija, 6. marca. — Tukajšnji "Times" je dobil iz Kajire brzojavko, da bo podeljen egipčanskemu sultanu, kakorhitro bo odpravljen protektorat nad Egiptom, kraljevski naslov. Jutri se bo sestal novi kabinet pod sultanovim predsedstvom.

LLOYD GEORGE MOLČI O BODOČNOSTI

Angleški ministrski predsednik noče ničesar izjaviti glede svoje-ga bodočega teka.

London, Anglija, 6. marca. — V teku štiri in dvajsetih ali v skrajnem slučaju osem in štiride-setih ur bo svet vedel definitivno, če je sklenil ministrski predse-dnik Lloyd George resignirati ali pa še nadalje poslovati kot na-čelnik kabinetske vlade. To je edino stvarno prepričanje, katero je mogoče izbrati iz velikega šte-vila nasprotujočih si poročil gle-de krize. Li je razburjala konec tedna vse politične kroge.

Izvedenci so si danes zjutraj diametračno nasprotovali v svo-jem mnenju glede položaja, ki se je razvil vedel krize in nekateri so mnenja, da so se izgledi za na-daljni obstoj koalicije izboljšali in da obstaja dosti vrjetnosti, da ne bo ministrski predsednik res-igniral.

Drugi pa pravijo, da kažejo vsa znamenja, da bo odstopil in da bodo šli njegovi liberalni tovari-ši v ministertvu z njim vred. Ne-kateri pa se sploh nočejo izraziti glede položaja ter lepo molče.

Tudi če bo ministrski predse-dnik ostal, je malo vrjetno, da bi koalicija še dalj časa obstajala, čeprav se bo mogoče njen obstoj podaljšalo, dokler ne bo spravlje-na s poti irska zakonodaja in dokler ne bo zaključena konfe-rencia v Genovi.

Splošno prevladuje naziranje, da se ne bo ničesar definitivnega objavilo do jutrnjega govora Sir Arthur Balfourja.

Prijatelji ministrskega predse-dnika izjavljajo, da je izvanredno izmučen in da bi se v veseljem iz-rebel odgovornosti svojega viso-kega urada.

Če bo ustrajal še nadalje na svojem mestu, bo storil to le v namenu, da prepreči kaos, ki bi gotovo sledil njegovi umaknitvi v sedanjem času.

Če bo šel ali ostal, on je skle-nil privoščiti so par dni počitne, katere bo preživel v Walesu.

Če ne bo resigniral, bodo traja-le te politične prav do sestanka genovske konference.

ORGANIZACIJA OSTANKOV INDIJANSKEGA PLEMENA.

Millsboro, Del., 6. marca. — Ostanki nekog mogočnega rodu Nantieoke Indijancev so se sestali včeraj na poziv svojega glavarja, Williama T. Clarka ter sprejeli inkorporacijski certifikat, kate-rega jim je pred kratkim dala dr-žava Delaware.

Indijanci so stvorili to zvezo "da ohranijo svoj narod čist in ločen tako od belih kot črnih ple-men ter v svrhu moralnega in vzgojnega napredka tega plemena. Petdeset potomcev tega ple-mena predstavlja naselbino ob In-dian reki tukaj.

BO OSTAL ŠE NADALJE V SLUŽBI.

Znani Gatti-Casazza, voditelj Metropolitan opere v New Yorku, je sklenil z vodstvom opere kontrakt, s katerim se je podaljšalo njegovo delovanje na operi za nadaljna tri leta.

P R A T I K E.

Čitateljem namenjamo, da smo sprejeli par tisoč istisov "Druš-skih Pratik" En istis stane 20 centov; 25 istisov \$3.75; 50 istisov \$6.50; 100 istisov \$12.00. Slovenic Publishing Company, 32 Cortlandt St., New York City.

POLOŽAJ NA IRSKEM JAKO RESEN

JESKE REPUBLIKANSKE ČETE SO ZASEDLE HOTELE V LIMERICKU. — PROTI PROVIZORIČNI IRSKI VLADI. — POSLEDICA SEDANJH HOMATIJ BO DRŽAVLJANSKA VOJ-NA. — USODEPOLNE POSLEDICE NEMIROV.

Dublin, Irska, 6. marca. — Od-delki irske republikanske armade iz Corka, Tipperary in Clare so dospeli v Limerick zgodaj včeraj zjutraj ter zasedli glavne hotele v mestu.

Člani republikanske armade so izjavili, da so prišli v mesto v na-menu, da vzdrže zadnjo prokla-macijo brigadirja Mid-Limerick brigade, v kateri se je slednji iz-javil za republiko. V zvezi s tem je odredil glavni stan disciplinar-ne odredbe proti generalu.

V nekem sporočilu iz Limericka dne 18. februarja se je glasilo, da je bila onega dne izdana pro-flamacija, v kateri je poveljnik Mid-Limerick brigade odpovedal pokoršino provizorični vladi ter se izjavil za "obstoječo republi-ko".

Belfast, Irska, 6. marca. — Dve osebi sta bili ubiti in eno in dvaj-set jih je bilo ranjenih tekom ne-redov, ki so se završili v tem me-stu preko sobote in nedelje. Bomba je bila vržena danes zjutraj na neko skupino delavcev, ki so se nahajali na poti na delo, a se ni razpočila ter ni napravila no-šle.

DEČEK, ZADET V OKO, UMRL NA SKRIVNOSTNI BOLEZNI.

Syracuse, N. Y., 6. marca. — Zadet v oko pred šestimi meseci od baseball žoge je umrl štiri-najstletni Thomaz Wintz v bolni-ci, poteka ko so širje zdravniki izjavili, da ne vedo, na kateri bolezni je trpel. Skozi več ted-nov po dogodku je bil deček na-vidno popolnoma zdrav. Nato pa se je razvila v njegovih mo-zganih neka čudna bolezen, ki se je razširila po celem telesu.

Zdravniki so dognali, da je bo-lezen posledica poškodbe na oču-su, a niso mogli povedati, na kak-šen način se je razvila. Truplo bodo raztelesili, da vidijo vzrok skrivnostne bolezni.

DEBS ZOPET VODJA SOCIJA-LISTOV.

Cleveland, O., 6. marca. — Na tukajšnji državni konvenciji so-cijalistične stranke se je objavilo, da se bo vrnil Evgen Debs, ki je bil predsedniški kandidat socija-listične stranke pri zadnjih voli-tvah, k aktivnemu vodstvu soci-jalistične stranke. Bilo je v tem mestu, kje je bil Debs obsojen na desetletno ječo radi govorov, katere je imel proti vojni. Izza njegove oprostitve se mudi Debs v svojem domačem kraju, Terre Haute, Ind., da se odpočije.

V NEMOLJI POSTAJA VSE DRAŽJE.

Berlin, Nemčija, 6. marca. — Februarja meseca so v Berlinu poskočili življenjski stroški za ce-lih 21 odstotkov ter znašajo sedaj dvajsetkrat toliko kot pred voj-no. Nadaljno podraženje tekom marca je neizogibno, ker bo zviš-šana cena premoga in kruha.

O POTOVANJU.

Za potovanje spomladi, poleti in začetkom jeseni je drugi raz-red na prekoceanskih parnikih že več mesecev naprej razprodan. Že sedaj je težko dobiti prostore dru-gega razreda za junij in druge mesece. Le malo prostorov je še na razpolago. Kdor bi tedaj hotel potovati prihodnje mesece v dru-gem razredu, naj nam takoj na-znani, da mu preskrbimo prostor.

bene škode. Drugače pa je bilo ino mesto mirno ter je kazalo le ma-lo vidnih znakov včerajšnjih nere-dov.

Oblasti izjavljajo, da je bil umor Owen Hughesa, ki je bil ustrelen v soboto ponoči v neki poulični kari, vnaprej zamišljen in zasnovan. Soglasno s pričami so pričeli štirje možki izpraševa-ti Owena, ki je sedel v kari s svo-jim bratom, glede njegovega ver-skega prepričanja. Nato pa so pričeli streljati nanj ter ga ubili, brez umešavanja drugih potni-kov, katerih se je lotila velika pa-nika.

NAČELNIK ILLINOJSKIH PRE-MOGARJEV O POLOŽAJU.

Chicago, Ill., 6. marca. — Upam, da bo mogoče uravnati spor med premogarji in deloda-jalci še predno bo prišlo do iz-bruha stavke dne 1. aprila.

Tako je izjavil predsednik F. Farrington, predsednik Illinois Mine Workers, ko je sprejel po-vabilo premogarskih delodajal-cev na državno konferenco. Ta konferenca je vzbudila veliko za-nimanje, ker nasprotuje navodi-lom, katere je dal mednarodni predsednik Lewis. Mr. Farrington je sklepal za sredo konferen-co svojega eksekutivnega sveta in na tej konferenci se bo njegovo stališče ali odobrilo ali pa zavr-nilo, v katerem slučaju se ne bo vdeležil konference z zastopniki delodajalcev.

KAPP SE HOČE STAVITI SO-DIŠČEM.

Berlin, Nemčija, 6. marca. — Dr. Wolfgang Kapp, ki je vodil revolucijo marca leta 1920 in ki je dovedla do začasnega strmo-glavljenja Ebertove vlade, se hoče staviti nemškimi sodiščem, če se on bo muilo varnostno stan-stvo ter ga pustilo pri miru. Nje-gova ponudba je bila sporečna državnemu sodišču v Lipskem ter je prišla iz nekoga nepoznanega kraja na Švedskem.

Pošiljatelj denarja na znanje.

Pri kr. poštnem čekovnem ura-du v Ljubljani smo izposlovali, da dobimo vbočice za vsako naše na-kazilo izplačilno potrdilo s podpi-som naslovljenca ali njegovega pooblaščenca.

Sporazumno s tem ne bomo za-naprej več razpošiljali dosedaj običajnih obvestil z označbo dne-va, ko je bil odposlan denar iz Ljubljane na zadnjo pošto. Mesto teh obvestil bomo poslali za vsa-zo denarno pošiljatev, ki smo jo prejeli dne 5. decembra 1921 ali kasneje, izplačilno potrdilo s pod-pisom naslovljenca oziroma nje-govega pooblaščenca.

Te vrste potrdila pa prihajajo večkrat le počasi z računih pošt nazaj v urad čekovnega urada v Ljubljani, kjer se zbirajo in šele nato odpošljejo v Ameriko; radi tega ter drugih možnih zamud nam bo mogoče razposlati potr-dila šele v približno devetih ted-nih od dneva, ko smo izdali pre-jemno potrdilo oziroma kakorhi-tro ista prejmemo. Denar pa bo neglede nato izplačan enako hi-tro in pod istimi pogoji kot do sedaj.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potoni naše banke izvršujejo po njihovi ceni, nanceljivo in hitro. Vselej se bide naše cene sledile:

Jugoslavija:			
Razpošila na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.			
300 kron	 \$1.20	1,000 kron	 \$ 3.90
400 kron	 \$1.60	5,000 kron	 \$19.00
500 kron	 \$2.00	10,000 kron	 \$37.00

Glasom narode ministrstva za pošte in telegr. v Jugoslaviji je sedaj mogoče tem nakazovati meste potem pošte odloče v di-narjih; za vsake štiri kroge bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krogo ostane čezaj neizpremenjeno.

Italija in sosedeno ozemlje:					
Razpošila na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trzin.					
50 lir		\$ 3.20	500 lir		\$28.00
100 lir		\$ 6.00	1000 lir		\$55.00
300 lir		\$17.40			

Nemška Avstrija: Razpošila na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačevanja sedaj v Avstriji samo ameriške dolarje. Naša pristojbina za vsako posamezno nakazilo do \$10.— znaša 50 centov; od \$10.— do \$50.— po \$1.—; in za večja na-kazila pa 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-ke in pošiljamo ame-riške dolarje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednoti dvorazja sedaj ni stalna, menja se vsakrat naprila-va; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnapre-j. Mi računamo po ceni letnja čez kot nam pošilja dolar v roko.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podred-ate imamo najlažneno izvrševanje pogodbe, ki bodo velike ko-risti za vas, ki se ali se bodo pridruživale naše banke.

Denar nam je pošiljati najbolj po American Money Order, ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 32 Cortlandt St., New York (Advertisment)

Frank Sakser State Bank.

Frank Sakser State Bank.

"GLAS NARODA"SLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
FRANK SAKSER, President
LOUIS BENEDIC, TreasurerPlace of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
35 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedeljo in praznikih.

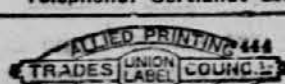
Ka pole leto velja list na Ameriko	\$7.50	Za New York za celo leto	\$7.50
Ka pol leta	\$3.50	Ka pol leta	\$3.50
Ka tretje leta	\$10.00	Ka tretje leta	\$10.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Daily Except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Reprint brez povišja in avtorstva ne sme biti. Dovoljenje za uporabo in prevzem
pripraviti mora avtor. Pri prevzemu mora avtor izjaviti, da se ne
tudi prebranje vira, ampak da hitro najdemo naslednika.

GLAS NARODA
35 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

TAKO PA TUDI NI.

O Rusiji se sliši več slabega kot dobrega. In to vsled tega, ker je Rusija prepuščena sama sebi ter nima niti enega prijatelja med onimi, ki slučajno sedaj diktirajo svetu.

Rusija preživlja krizo. Četudi pravi kapitalistično časopisje, da umira, ne bo umrla, pa magari, da se kapitalistično časopisje na glavo postavi.

V New Yorku izhaja angleški dnevnik, katerega edini namen je poneumnevanje ameriške publike. In menda ravno zastran tega namena ima največ naročnikov in čitateljev.

Ta list neprestano zatrjuje, da je Rusija v smrtni agoniji. Poleg tega je pa toliko nesramen in nizkoten, da zadržuje umirajočemu take brec kot je naslednji članek:

"Radikale in takozvani parlor-boljševiki so vedno trdili, da je Lenin velik državnik in da je Trockij velik general. Neki entuziast je celo imenoval Lenina največjega državnika našega časa in Trockija največjega med ruskimi poveljniki.

"Lenin, kot mislec je vzel vse svoje ideje od nemškega Zida, Karla Marxa. Kot človek akcije se je polastil vrhovne sile v trenutku zmede ter jo držal od onega časa naprej s silo. Pod njegovo vlado pa je šla Rusija hitro navzdol proti robu propada.

"Trockij je porazil sile pod reakcijskimi voditelji kot so bili Kornilov, Kolčak, Denikin in Wrangel. Ko pa je poskušal vzeti Varšavo, je bil pošteno tepen ter vržen nazaj od demoralizirane poljske armade, katero je povedel k zmagi par francoskih častnikov.

"Lenin ni prispeval nobene nove ideje k politični in ekonomski znanosti. On je imel vrhovno kontrolo v deželi, ki je priznana kot najbogatejša ter najbolj raznolika glede materialnih virov na celim svetu.

"Kljub temu pa je po štirih letih domača politika Lenina uničila trgovino in industrijo, poglajala probo polovico prebivalstva velikih ruskih mest, povzročila zmedo v transportaciji ter izpremenila veliki poljedelski prebitek prejšnjih časov v primankljaj, ki je našel svoj izraz v eni najhujših epidemij lakote kar jih zaznamuje zgodovina. Uničila je tudi ruski kredit ter posejala ruska ozemlja z oboroženimi sovražniki.

"Če je to veliko državništvo, potem srečna dežela, ki ni nikdar padla v roke takega velikega državnika.

"Kar se tiče Trockija, se je polastil največje armade kar jih je sedaj na svetu ter si ohranil kontrolo nad njo. Ta armada je držala ruski narod v robstvu ter porazila sile, katere so zbrali voditelji manjšin, obdolženi od Rusov, da nameravajo zopet ustanoviti carski režim ter odvzeti kmetom zemljo. Nemci pa so temu domnevanemu zmagovalcu diktirali v Brest-Litovsku mirovne pogoje. Poljaki pod francoskimi štabnimi častniki so ga nabili pred vratni Varšave ter ga poglajali iz Poljske; Finska, Estonska, Litvinska in Letška, ki so odpadle od ruske države, branijo sedaj dohod k Baltiku in Japonci drže iztočno Sibirijo kljub Trockijevemu ženju.

"Če je to sad velikega generalstva, potem bo za Rusijo tem boljše čim prej bo izpremenila svoje meče v pluge.

"Carstvo s svojimi birokrati in generali je obdržalo Rusijo na stališču najbolj nazadnjaške države na svetu in žalostna alternativa bi bila vrniti se k nepladnosti carstva. Pod najslabšim med carji in njegovimi birokrati pa je imel ruski narod dosti jela, ruski kredit je bil visok in rusko silo se je upoštevalo in bilo. Pod carji in njihovimi generali je Rusija porazila švedskega kralja Karla XII., enega najboljših generalov svetovne zgodovine. Pod carji je dobil največji med vsemi vojniki in zavojevalci, Napoleon, v Rusiji svojo smrtno rano. Štirje veliki narodi so se borili na Krimu proti Rusiji ter izvajali povsem brezplodno zmagovanje. Pod carji se je Rusija stalno širila proti iztoku, zapadu in jugu glede ozemlja, prebivalstva ter je bila glede potencialnosti vojaške in ekonomske sile mogoče največja država na svetu.

"Po štirih letih državništva Lenina in generalstva Trockija pa si nakopala ruska vlada sovraštvo skoro vseh narodov; oropana je bila inozemskega kredita; izgubila je na tisoče kvadratnih milj ozemlja; njena trgovina je uničena in poljedelski viri ne zadostujejo niti za domače potrebe. Najbogatejša med deželami sveta je sedaj najrevnejša, beračica pred vratni sveta

in njen narod umira od lakote v najbogatejšem okraju sveta, proizvajajočem živila.

"Le eno stvar sta dosegla Lenin in Trockij, da sta se vzdržala dosedaj na stoli. Če je to veliko državništvo, potem imamo za to dosti primerov v naši lastni latinski Ameriki. Rusija bo oživljena šele tedaj, ko se bo iznebila takih državnikov in generalov."

Iz Slovenije.

Grabda ljubljanskega železniškega inpektozatorata. Hotel Sveti Janez ob Bohinjskem jezeru.

Minister dr. Žerjav je dobil 10. februarja brzojavno obvestilo ministrstva saobračaja (prometa), da je ministrski svet odobril oddajo gradbenih del za poslopje ljubljanskega železniškega inpektozatorata Slovenski gradbeni družbi v Ljubljani. S tem je izvršen zadnji korak na dolgi poti za uresničenje te pereče potrebe gospodarskega življenja. Mora se priznati, da je država, odločivši se za gradbo ljubljanskega inpektozatorata, ravnanje napravljeno ljubljani s posebno naklonjenostjo, zlasti če se pomisli, kako malo se je v sedanjih težkih prilikah gradi na progah državnih železnic. Gradbena dela za novi inpektozatorat se pričnejo tekom meseca marca.

Prekmurska železnica.

Na vprašanje poslanca Klekla, kaj je s progo Murska Sobota-Dolnja Lendava, je minister saobračaja Stanič odgovoril, da je v zakonu o investicijskem poslovanju določenih za progo Ljutomer-Ormož in Murska Sobota-Dolnja Lendava po 10 milijonov Din.

Ubogi državni jezik.

Ker je slovenski državni jezik teritorija, preko katerega se deloma vijejo internacionalni brzojavki Dunaj-Trst, je južna železnica seveda nabila gotova opozorila za potnike v teh vlakih tudi s slovenskim besedilom (poleg nemškega in italijanskega). Eden teh razglasov ima sledeče besedilo: "Potnikom, kateri se vozijo z vlakom (brzovlakom) v Jugoslavijo, ni nikar dovoljeno v vozove jemati ročne prtljage z robo, katere je področena carini. Potniki, ki se ne ravnujejo po tej odločbi, morajo nositi tudi sami posledice."

Germanke propagatorice.

Iz Mežiške doline poročajo: V našem kraju se nahajajo več dravnih uradnikov z nemškimi družinami. Soproj v jugoslovanski službi, soproja pa ugađa doma in na cesti germanko propagandno. Kako mnenje vtis napravljata tako početje na ponemčurjeno prebivalstvo, si vsakdo lahko sam predstavlja. Mi Slovenci se trudimo, da z lepim vladnim slovenskim čut, take "dame" pa naše delo paralizirajo in osmešijo. Posebno na cesti napravi izzivalno švabljanje naravnost zopern vtis. Ako opozoriti kakega nemčurja, naj se vendar spametuje in pokloni jugoslovanski ideji, ti pokaže s prstom na naše ugledne dame ter pravi: "Naučite najprvo vase zvesto slovensko, potem smete žele zahtevati, da tudi mi govorimo slovensko!" In zares, kdor ni zmožen naučiti svoje ženske slovensko, tak ne spada na mejo in v nemškutarske kraje, takemu naj se pomaga s tem, da se ga premesti v notranjost države, da se tam družina privadi slov. jezika.

Ustanovitve Narodne čitalnice v Vitanju.

V Vitanju je bila v nedeljo 5. februarja ustanovljena in slavnostno otvorjena Narodna čitalnica. Društvo, kakršna so se v narodno prebujenih krajih že preživela, je postalo v Vitanju šele sedaj nujno potrebno, da se vzbudi in utrdi slovenska narodna in jugoslovanska državna zavest v tem nekdanji zaprto nemškutarskem gnezdu. Mnogobrojne goste in domačine je pri tej priliki pozdravil predsednik čitalnice Vester. V imenu kluba naprednih akademikov iz Celja je govoril stud. med. Lažnik, šolski nadzornik Schell po je poudarjal važnost dobre narodne vzgoje za mladino. Vitanjski rojak komisar Založnik se je v svojem govoru spominjal onih mož, ki so v Vitanju zadnja desetletja kljub težavnim razmeram naš slovenski prapor držali kvilsku. Gospa Založnikova je končno ganljivo deklarirala "Naš čolnik otčinimo!" Slavnostnemu delu otvoritve je sledila zabava ob sodelovanju Celjskega pevskega društva in Oplotniške godbe.

Požar v Gornjem Logatecu.

Iz Logateca poročajo: V noči od 8. na 9. februarja je zlobna roka zanetila Josipu Rusu, trgovcu in posestniku v Gor. Logatecu, hišo in drvarnico. Takoj, ko so zaznali požar, so prihiteli na pomoč gasilci. Z obhodaovanja vredno spretnostjo so vrlili gasilci požarne brambre svoj posel pod spretnim vodstvom načelnika Ivana Ribarja. Le njim in pa požrtvovalnim vaščanom gre hvala, da celo poslopje ni pogorelo do tal; vendar se škoda čena na 80,000 K.

Peter Zgaga

Dne 4. marca je minilo eno leto, odkar je stopil na Wilsonovo mesto Harding.

Slabši kot je bil Wilson, ne more biti — je govorila splošnost. V splošnem pa ni Harding nič boljši kot je bil Wilson.

Njegova administracija je pokorna služabnica velekapitala. Bolj vdano ji sedži kot službi angleški kralj Lloyd Georgu.

Čitatelje bi utegnilo zanimati, da je tekoma svoje vlade podal roko 150,000 osebam.

V tej stvari uživa rekord, katerega bo le makičsko prekosil.

Newyorško časopisje je objavilo dožge kolene, o poročni obleki angleške princezinje. Oblečena je bila v najdražjo svilo, pokrito z biseri, diamanti in dragim kamenjem.

Par tisoč funtov šterlingov je stala.

In v istih listih, seveda ne na isti strani, je bila tudi skrita novica, da je pet milijonov brezposelnih v Angliji.

Če bi slišala princezinja nazore teh ljudi in če ima sploh kaj zmisla za svoje trpeče podanike, bi gotovo stonila v kamrikasti obleki pred oltar.

Jaz imam rajše duet kot pa kvartet — je rekla neka Slovenka na nekem slovenskem koncertu.

Govornaška evetka.

"... že mogoče, da je lahko mogoče, pa je žal nemogoče".

Miloš Obilič je rekel tisto noč pred kosovskim bojem, da se bo naslednjega dne videlo na Kosovu. "ko je vera i ko je nevera".

Velika nestrpnost je navdala vse. Še celo car Lazar ni vedel, kdo je "vera" in kdo "nevera".

Približno isto razpoloženje vlada sedaj v New Yorku. Vse nestrpnost pričakuje sobotnega koncerta.

Po dolgem ugibanju in razmišljanju bomo imeli v soboto zvečer vendar enkrat priliko videti od blizu toliko opevano jugoslovansko elito v New Yorku.

Navzoči eliti pa resno svetujem, naj prej pogleda v besednjak ter promajde kaj pravzaprav pomeni beseda "elita", da se ne bo blamirala.

Država za državo sklepa z Rusijo trgovinske pogodbe.

Tudi Amerika bo prišla na vrsto.

Srečda, šele tedaj, ko bo prepozno.

Pravijo, da je na Irskem jako malo samomorov.

Za spravljane ljudi na oni svet poskrbe v polni meri Angleži.

Zdrava pamet je največji dar neba.

Moj Bog, nebo, kako si skopo v tehle časih!...

Forman delaven: — Zakaj pa govoriš tako? Ali si ti forman ali jaz?

— Ti si forman.

— No, zakaj pa govoriš kot kak osel?

Sedaj, ko so zavzeli laški fašisti Reko, je smatral Belgrad za potrebno, poslati Italiji protest. Italijanska vlada bo gotovo to.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbor:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALAN, Box 106, Pearl Ave., Laramie, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICE, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni sodravniki:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MOHOB MLADIĆ, 2005 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK KERABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:
VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STEELE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glosilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikače se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na prečesalnico porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice sprave naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Dopisi

Pueblo, Colo. [pravno na tistih prostorih, s katerimi jih jim je 3. junija voda odnesla. Rojak Andrej Razpet je prodal vse svoje pohištvo. Podal sedmo pri peti ter pridno prebivalstvo v California. Tam bosta živela boljše čase. Od njega je kupil njegov brat Alojzij, ki je tudi v povodni izgubil najljubšo hišo.

Pred kratkim je umrl tukaj znani rojak Joe Steblaj, doma iz Skočjana pri Turjaku. Predpustom se je poročilo precej parov, med katerimi je tudi hčerka Permetove družine v Viktorjem Benčkom.

H koncu dopisa pozdravljam čitatelje in čitalke Glasa Naroda.

Joe Bergles.

Salida, Colo.

Redkokdaj se kaj sliši iz tukajšnje naselbine, pa kadar se sliši ni nič dobrega.

Dne 19. februarja je ugrabila smrt iz naše srede vsem poznano rojakinjo in sestro Fani Železnikar v starosti 45 let. Doma je bila od Kamnika. V Ameriki je bivala 20 let. Omožena je bila 19 let. Tukaj zapuščala zaljubljenega soproga in dva otroka. V družini je bila dveh in sicer v družini Marije Pomagaj št. 24 ZSZ. in v angleškem K. & L. S. Tem potomcem družino šteje, 24 lepo zahvali družini sv. Alojzija št. 87 za društveno dvorano in za obisk. Posebno lepa hvala pogrebnemu, ker ste šli tako lepo na roko.

Imeli smo tudi veselo ženitovanje rojaka Jakoba Butala. Nevesta Ana Bajuk je jako poznana tukajšnji naselbini. Ženitovanje je trajalo 2 dni. Obilo sreče!

S pozdravom

Katarina Drobniček.

POLITIČNO NAZNAILO

VOLILEC V MESTU GILBERT, St. Louis County, MINNESOTA.

Naznanjam, da kandidiram za zopetno izvolitev v urad mestnega klerika in rekorderja mesta Gilbert, St. Louis County, Minnesota, ter prošim državljane, naj me podpirajo s svojimi glasovi pri volitvah dne 14. marca leta 1922 med deveto uro dopoldne in peto uro popoldne. Posle, kateri so mi bili poverjeni, sem vedno z vso verno reševal ter objavljal, da bom isto tudi zneprejš v slučaju zopetne izvolitve. Svoj urad poznam natančno in se v polni meri zavedam odgovornosti, ki mi ga nalaga.

Gilbert, Minn., 15. februarja 1922.

A. W. INDIHAR

PRIHRANITI SVOJ ZASLUŽEK -- JE KREPOST!

ALI VEŠ, kako dolgo boš sposoben za delo?

ALI ŽELIŠ imeti svoj dom in svojo rodbino v njem?

ALI VERUJEŠ, da si neodvisen, ko imaš prihranjen denar v banki? Da nikogar ne prosiš milosline in posode? Vsakdo te spoštuje, ker ve, da si svoj v svojem!

DELAJ, PAZI IN ŠTEDI — IN BODI SAMOSTOJEN!

Pri nas nosijo uloge do nadaljnjega 4% na "special interest account". Pokritja z najboljšimi državnimi in mestnimi bondi. Državno nadzorstvo. Vloge pošljite po pošti potom "postal money order" vsak teden ali vsak mesec.

FRANK SAKSER STATE BANK

glavno zastopstvo Jadranske Banke

82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Rusija — Nemčija.

Rusija in Nemčija sta sredi Evrope: v njiju dveh se skriva bodočnost, pred katero trepetajo nešteti "močni" faktorji. Skrivnostna in notranja, bakren je bil razvoj Rusije vedno. — Najbolj pa v zadnjih desetletjih, je ta slovanska zemlja še vedno. Leta 1917 je odzvonilo carstvu in carizmu, na površje se prišli revolucionarni elementi, ki so hoteli državo preurediti po načelih zapadne demokracije. To so dosegli le deloma in za sorazmerno kratke čas. Radi nesposobnosti teh elementov so pozneje prevzeli vladno oblast nad ljudstvom socialisti, in sicer boljševiška skupina, ki je bila dosledno radikalna ter je kot taka ostala trezno zvesta Maxu, nasproti menjševikom, ki so se v nji vrstali zbrali socialisti zmerniškega pravečanja.

Boljševiki so v Rusiji hoteli pokazati, da je komunističen program sposoben za realizacijo. Začeli so ga izvajati. Kake — v tem ne govorimo. Vendar se boljševiki še vedno na površju in so, celo dosegli delno priznanje nekaterih vlad. Od upoštevanja vrednih činiteljev so dostoj z njimi sklenili pogodbe Angličani, Nemci in Italijani. Amerika Rusijo, oficijelno še ni priznala, vendar so njeni kapitalisti že danes v živahnih stikih z moskovsko vlado.

Načelna nasprotitica sovjetske Rusije je danes med evropskimi močestilami Francija. Pariz sploh odklanja vsaka pogajanja z Moskvo, dokler sovjetska vlada brezpogojno ne prizna vseh francoskih terjatev v Rusiji. Rusi pa se "brezpogojnosti" ne vda. Objavljali so že pred meseci, da li pristali na priznanje predvojnih dolgov caristične vlade, toda le z gotovo rezervno, in te rezerve se Francozi boje, medtem ko jo Angličani hladno sprejemajo.

Rusija je danes v primeru s predvojnimi razmerami preurejena. Vrhovi na tal. Sistemu vladanja in državne uprave se je le predurila, gospodarsko življenje se razvija po novih načelih, in, kakor kažejo dogodki, ne po najslabših. Položaj Rusije še danes ni dober, toda država je vsakelej na poti h konsolidaciji in bo pelagoma za Evropo ip. ves svet pomenila isto, kar je svojevčasno pomenila Francija. Žrtve je v Rusiji bilo mnogo, a tu se zopet potrjuje izrek, da "brez revolucije ni evolucije".

Na boljšem od Rusije je Nemčija. Pritiskajo jo k tlom sicer razne pogodbe, toda od vojne in revolucije nerazdelane pokrajine, dobra produkcija in podobni momenti ji ležajo polozaj. Nemci vprijejo, da jim je okupacija Polonje, z zavezniškimi terjatvami in z razdelitvijo Gorenje Šlezije prizadejala nepopravljivo škodo, a vendar se položaj njihove države gospodarske in politične vsak dan bolj učvrščuje. Veliko podpora jim pri te znanosti njih veliko praktično izkustvo in smisel za umevanje vsakega položaja, ki nastane v njih življenju s kakšnim se tako rečeno izkustvom in čednostjo.

Rusija in Nemčija sta pred veliko Evropo danes nekako v "seni", medtem ko uživajo druge države luč po svoji moči in volji. In baš ta "senčna lega" obe državi druži in ji navaja na vzajemno morda sicer ne dogovorjeno postopanje v danih okoliščinah.

Čujejo in berejo se čestokrat ob besede, da je gotovost Evrope nesigurna vse dotlej, dokler ne bosta v evropskem koncertu opredeljeni Rusija in Nemčija. To je tudi resnica. Rusija in Nemčija imata danes bogate vire moralnega in materialnega blagostanja, ki ga ostala Evropa pogrša. To dejstvo je kljub vsem nedostatom v današnjih razmerah dviga nad marsikatero drugo evropsko veselo, ki živi od preteklosti, od tradicionalnega šovinizma in maščevalne politike. Kdor računa z utrujeno lodonošnostjo Evrope, nčra računati ne le s prekanjeno trzinostjo Anglijo, temveč i z Rusijo i z Nemčijo, ki bosta morda že v par letih zatemneli slavo marsikatero danes navidezno še močne, diktatorske evropske države.

Galantni krojaček in železniški banditi.

Poročca Edvard H. Smith.

Če greste v kako prodajalno na Fifth Avenue v New Yorku ter plačate dva dolarja za jard svile ali pa tri dolarje za par svilatih nogavic, gre 25 do 50 centov vsakega denarja v žepu tatov. Del vaših stroškov in vaših izdatkov gre za vzdrževanje banditov, tatov, rečnih piratov in pocestnih roparjev. Stvar se vrši približno na naslednji način:

— Trgovci kupi na Japonskem tisoč jardov svile, katero naj bi se dostavilo v New Yorku za tisoč dolarjev. To svilo bi lahko prodal za 1500 dolarjev ali po — 81.50 jard ter napravil pri tem primeroma dober dobiček. Predno pride svila v njegove roke, odnesejo tatovi, banditi in drugi eno četrtino. Na ta način ima trgovec le 750 jardov za svojih tisoč dolarjev. Vsi tati tega stane njega sarnega jard svile \$1.33 v namenu, da ima nekaj dobička od svoje svile, jo mora prodajati po dva dolarja jard. Konsument plača na ta način bandita in tati.

Nekateri trgovci bodo morali ugovarjati, da to ni resnica, da se take izgube pokrije z zavarovalnino in da vzame ta zavarovalnina breme z ramen konsumentov. To pa je le zavajanje in izbegavanje. Trgovci mora plačati zavarovalnino, ki mora že po svoji naravi znašati toliko in več kot pa izguba, povzročena od tatvin in ropov, kajti drugače bi zavarovalne družbe ne moge obstajati in delati biznesa. Konec koncev ni zame ali za vas nobene razlike, če se višjo ceno svile vkupijo kot posledice tatvin, kot zavarovalnino ali splošne večje stroške. Za nas ne pomenja to nič drugega, kot toliko in toliko več za jard svile.

Kar je resnično glede svile, velja v enaki meri tudi glede volnene blaga. Če kupite par jardov volne ali pa volneno obleko, boste na sličen način plačali tribut gosnodim, ki vedo, kako pomagati svojim sebi. Plačali boste pet do deset odstotkov več kot bi morali drugače plačati. Mogoče bo znašala višja cena celo 25 odstotkov. Nikdo ni še tega pravilno izprijunal in tudi ni našel vlovice, ki bi bil pripravljen storiti kaj ta-

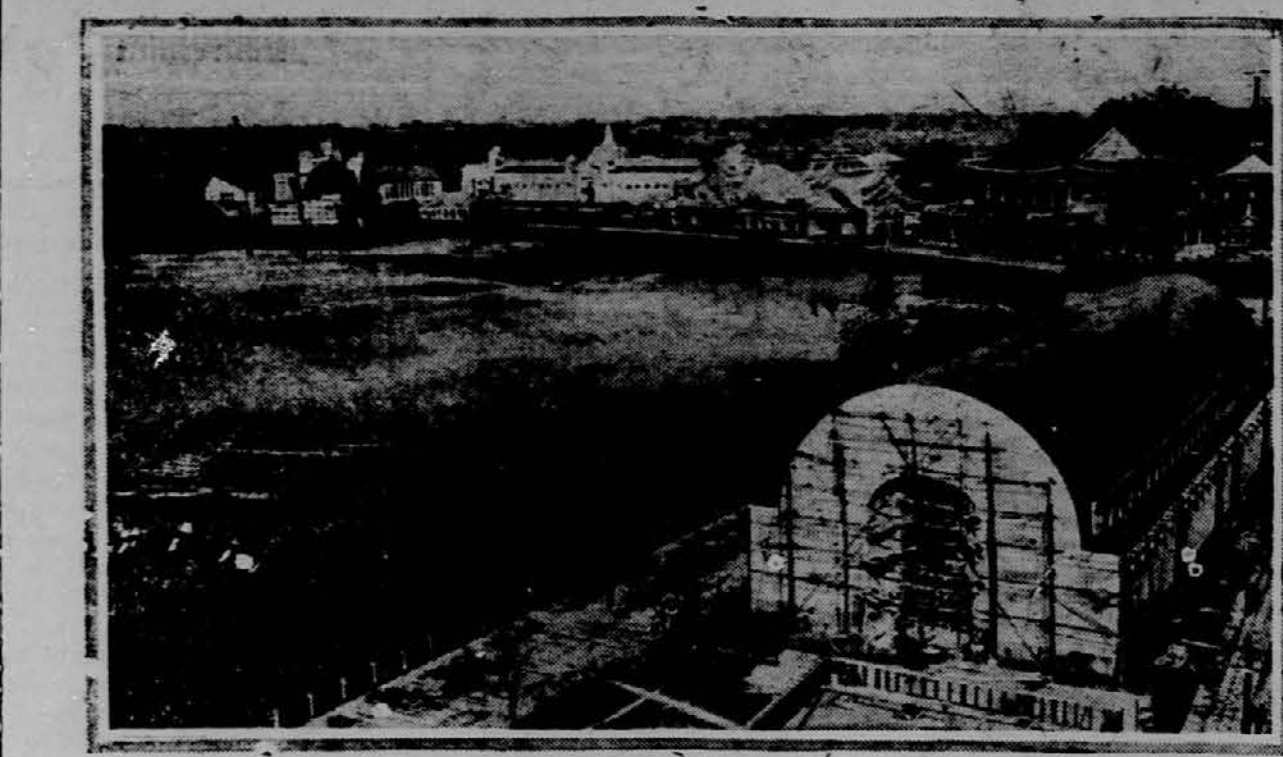
Lega. Ljudje, zaposleni v tej industriji, enostavno ne vedo, "pri čem da so" v tem oziru. Jaz, za svojo osebo sem mnenja, da je nekoliko boljše iznajti to, kajti obsej slabih novic bi bil morda preveč zanje.

Vse to naj služi kot uvod k doživljanju mojega mladega prijatelja Benny Levyja, detektiva za tekstilne družbe, katerega smo omenili že v prejšnjem članku. — Leta 1918, ko je imela Erie železnica velike izgube v delovanju banditov in vlomilcev v železniške voze, je bil poklican detektiv Levy ter dobil naročilo, naj preizkusi svoje talente v tem pogledu.

Kot predviden mlad človek se je prišel mladi detektiv potikati sem in tja, noter in ven iz onih krajev Jersey City, ki leže tik ob Erie železniških skladiščih in tračnicah. Vedel je, da se blago, ukraden iz kar, najbrž skriva v bližini se nahajajočih skrivališčih. — Imel je tudi zdravo teorijo, da se več tatvine izvrši od znotraj kot po od zunaj.

Popolnoma nemogoče pa je za tuje potikati se naokrog po zbirališčih krivih in zločinskih ljudi, ne da bi vzbudil pozornost ter postal cilj kroglj. V najboljšem slučaju bi tak človek posvaril tatove in jih razpršil po različnih skrivališčih. Tuji ne koristi prav nič prirediti si napačno brado ter brke ali se preobleči v različne obleke, kot se delali to nekateri slavni detektivski iz zgodovine. Levy se je poslužil svojega židovskega izvora, svoje nadarjenosti za mimiko in dejstva, da je vedel nekaj o trgovini z blagom in oblekami. Vsi tati tega si je nabavil kovčeg poln vzorcev volnenga blaga, seznan cen, mero, slike oblike ter prišel prodajati po običnem okraju po naročilu napravljene obleke. Na ta način je lahko posejal prodajalne, urade in salone, ne da bi vzbudil kako pozornost. Pri tem pa je tudi dosti videl in slišal.

V onih dneh je stal na nekem znanem vogalu na Hudson Boulevardu, nedaleč od skladišč Erie

MIROVNA RAZSTAVA.

Letošnje poletje se bo vršila v To kio na Japonskem največja razstava, kar jih je bilo kdaj na svetu. Značilno pri tem je to, da bodo Združene države razstavile več kot katerakoli druga država. Sila nam predstavlja del razstavnega prostora

železnice, salon nekega Malachi Terencea, kojega narodnosti seveda ne moremo razkriti tukaj. — Gestilničar sam ne pride vpoštev, a v veliko večji meri njegovi gostje in njegov prostor. Nekako 20 železničarjev, zaposlenih pri Erie, je imelo navado zbirati se v tem salonu ter tam piti, igrati karte ter se razgovarjati. Ti ljudje so predstavljali divjo tolpo, koje člani so imeli posebna imena, po katerih so se poznali.

To je zelo zanimiva stvar, ker osvetljuje zopet eno onih napačnih domnevanj, ki so med potekom, a slabo informiranim delom splošnega občinstva. Vedno se je domnevalo, da je konflikt med trampom in banditom na eni strani ter železniškim zaviranjem na drugi strani boj med lopovi in zločinci ter pošteni in resnimi delavci, ki branijo lastnino in interese svojih gospodarjev. Dejanski pa je med navadnimi železniškimi zaviranci pogosto tudi odstotek surovih, trdozaposlenih ljudi, ki žive naporna življenja, povsem slična onim trampov in banditov, s katerimi žive v neprestanem boju. Ne le način življenja, temveč tudi psihologija teh ljudi je zgrajena na enak način.

Vsi tati tega se pogosto dogodi v številnih delih dežele, da je današnji tramp jutranji zaviralec in obratno. Boj med obema strankama spričo teh pogojev se razvije bolj v boj med dvema nesprotnostima si gangu, ter ne pomenja v nobenem oziru boj med postavnostjo in nepostavnostjo, med pravičnim in min zločincem. V gotovih slučajih je predstavljalo to celo boj za plen, katerega naj bi se dobilo zločinskim petom, kot bomo videli v naslednjem.

Detektiv Levy je prišel v ta čudni salon popoldne nekega mizega zimskega dne in zbrani železničarji so ga pozdravili z zasmehljivimi kliki. On pa je napravil žalosten obraz ter prosil, če sme pokazati svoje vzorce. Razigrane volje so pričeli gostje — pijuvati na vzorce, nakar so ubogemu Levyju potlačili trdi klohek (halbelinder), mu vili piva na glavo ter ga vrgli skozi vrata.

Naslednjega dne se je Levy vrnil z novo škaflo na glavi in še bolj ponižnim obrazom in obnašanjem. Ganga pri Malachiju je bila zaposlena z nekim športom ter ni sprva nadlegovala dozvednega agenta. Sredi salona je stala velika, trebušnata peč, v kateri je gorel premog. Ganga se je zabavala s tem, da je metala v ogenj revolverne patrone ter poslušala, kako so eksplodirale. — Šempatam se je ta ali oni odstranil predno se je svinčena krogla stopila ter se patrona razpočila. Ta nedolžna zabava je napravila Levyja nekoliko nervoznim, a je vztrajal na svojem mestu, kar je imelo za posledico, da so ga zopet vrgli skozi vrata.

Prišel pa je zopet in zopet. — Ganga se je pričela zanimati zanj zaradi njegove vztrajnosti. Bil je v resnici dober dečko, ki je imel dobre živce. Vsi tati tega je smel prihajati in odhajati kot je hoteli z gango, kadar je bil jezen in delati take pripombe, kot so bile pač dovoljene v tej "visoki" družbi. Zazabil je, da je ta vesela gospoda s svojimi primki vlomilcev izdajala dosti denarja za železniške delavce. Nadalje je zazabil, da so bili vedno oboroženi, kadar so prišli noter in da je njih brezskrbno razkazovanje revolverjev in drugega orožja povzro-

čalo tako malo senzacije, kot da se vdeležujejo vprizoritve kakke fino - slike. Taka majhna razkritja so prepričala Levyja, da se nahaja na pravi poti.

Levy je prodal nekaterim teh fantov obleke ter gledal na to, da so dobili dvojno vrednost za svoj denar. Vsi tati tega jim je tudi prirastel na sree.

Med tem časom pa je vztrajal Levy obrnil svoje motreče oko tudi na salona nekega Vieka, v bližini železniških tračnic, kjer se je na enako krupen način zabavala nadaljna skupina železničarjev. Znal si je pridobiti zaupanje teh ljudi, a ko je skušal prodati enemu od njih obleko, je rekel ta čustivredni gost:

— Zakaj bi? Jaz imam dovolj blaga zastoj. Kaj, če bi mi napravil obleko iz mojega lastnega blaga?

Levy je navidezno le nerad privolil v to. Rekel je, da ni v tem nobenega denarja, da pa hoče storiti to za svojega prijatelja. — Vsi tati tega se je dogovoril, z nekim prvovrstnim krojačem, da napravi obleke iz blaga železničarjev ter računa po dvesto dolarjev za obleko. Levy je to plačal, a računal gospodi v Viekovem salonu le po deset dolarjev za obleko. Napravil je tri take obleke.

Nato pa so mu zaviranci zaupali, da redno dobivajo tako blago. — Kaj bi imel rad? Ali bi mogel prodati zanje par kesov dobrega volnenga blaga? — Gotovo, — je rekel Levy. Dobil je večjo zalogo volnenga blaga, ga izročil Erie železnici, vesele zavirale pa poljeji.

Medtem pa je bil še vedno zaposlen v onem vselem in bučnem salonu pri Malachiju, kjer so fantje tako radi poslušali pokanje revolverskih patron v trebušnati peč. Čim dalje je poznala ganga tega veselega krojaškega agenta, tem rajša ga je imela. Po preteku nekaj časa je postal Levy zaupen s par člani organizacije. Rekel jim je, da se je naveličal potikati okrog in prodajati obleke za druge ljudi; da bi rad dobil nekaj blaga ter napravil nekaj denarja zase. Rekel je, da neče biti pes in blapee celo svoje življenje. Ali bi mu ne mogli njegovi prijatelji priskočiti na pomoč?

— Kako bi vam ugajal kaj dober Crepe de Chine? — ga je vprašal eden izmed gangsterjev. — Krasno! — je zamrmral Levy. — Koliko bi plačali za jard? — Povej mi pošteno kaj plačajo drugi in jaz bom dal več, — je rekel Levy. — V resnici? — Tako naj padem mrtev na mestu, če ni res.

Ganga je spravila na dan lep kos Crepe de China (kitajska svil) ter zaupala Levyju, da ima še šestnajst zabojev takega blaga. Benny je kupil kos ter šel, da ga proda. Dobro je vedel, da ga bodo zasledovali, da vidijo, kaj je naredil z blagom in vsled tega ga je prodal za slepo ceno. Ganga je bila s tem zadovoljna ter mu je zaupala nadaljne stvari.

Predno pa je Levy prodal ta kos, je vzel iz njega znamenja ter kopal vzorec. To je odnesel v urad Silk Association na četrti Avenue, kjer so takoj spoznali, da je prišla svila od neke trdnice na 32. cesti v New Yorku.

Ganga v salonu Malachija je bile presenečena, ko je prišel Levy z drugimi uradniki noter ter aretiral gospode Joe Maherja, Barringerja in Dietza.

— Lahko mi izkopljete oči, če sem kdaj mislil, da ste detektiv, — je rekel eden Levyju.

Ti ljudje so bili vsi zaviralec izjemno Maherja, ki je bil skladišni foreman. Ti ljudje so enostavno odpeli voze, o katerih so vedeli, da vsebujejo dragocene pošiljke blaga, jih spravili na druge tračnice ter odnesli nato svilo povsem mirno in neopaženo. Sodišče je obsodilo vse na kratke zaporne kazni.

Obravnava proti trojici, ki je imela svoj glavni stan v salonu Vieka in kateri je naredil Levy obleke iz ukradenega blaga, je spravila dan marsikaj humorističnega. Trije obtoženi, Carman Sonett in Backer so prišli na sodišče s celo tropo prič, med katerimi je bilo tudi dosti rečnih mladih žensk. Te priče naj bi izpovedale o čistosti značaja obtoženih ter gnile s tem obtožbo. Čudno, a resnično je, da niso obtoženi spravljali Levyja v stik z razkritjem in aretacijo ter bili vsled tega vse prej kot pripravljeni videti njega v sodišču.

Dokaz, katere je predložilo državno pravništvo v pričetku obravnave, niso bili prav posebno prepričevalni in zagovorniki so bili že prepričani, da bodo njih ključni oproščeni. Takrat pa je stopil noter Levy skozi stranske vrata ter identifičiral obtožene. Pokazal je na tri obtožene ter rekel:

— Jaz lahko identificiram obleke, katere nosijo ti ljudje. Daj sem jih napraviti iz blaga, katero so mi dali ter izjavili, da je ukradeno.

Tedaj pa so pričele izginjati iz dvorane priče, ki naj bi pričale za obtožene in slednji so bili spoznani krivim ter poslani v jeko, da se tam odpočijejo po letih naporih delevanja.

Mali rudarski katekizem.

Da je nosil očala v obrambo svojih oči, ne bi oslepel.

Da je ubogal varnostna pravila "Safety First", ki so razobesila po vsem rudniku, ne bi bil izgubil roke.

Da ni vžgal vžgalice v prisotnosti plina, ne bi bila nastala eksplozija v jami.

Da se ni dal omamiti od alkohola, bi se ne bi bil izpostavil srnati in uničil svoje zdravje.

Da ni poskakoval po konjski vžgalni, bi se ne bil ranil.

Da je preiskal strop nad seboj, bi se ne bilo vslo kamenje nanj.

Da je pazil, kam stopa, ne bi padel z lestve.

Da je vperabil zdravo pamet, ne bi bil odprl posode za smodnik z motike.

Da se ni dal prevladati od nageljze, ne bi bil izgubil službe.

Da je le pazil, ni on, ni njegovi sodelavci bi bili ponesrečeni.

Da je znal pravila o prvi pomoči, bi bil rešil življenje svojega tovariša.

Da je pravočasno poklical zdravnika, bi si bil ohranil svoje zdravje.

Nekaj seveda treha vedno riskirati, ali koliko izgub in kesa bi prihranila navadna stalna pažnja in par odprhi oči!

(Z Miner's Safety and Health Manual).

Ludendorff uničil nemško cesarstvo.

DELBRUECK PRAVI, DA NI BIL LUDENDORFF ZMOŽEN MISLITI DOSLEDNO. — IZGUBIL JE PRILIKO ZA MIR. — KAMPANJA SE JE MORALA IZJALOVITI. — PRAVI ZGODOVINAR V SVOJEM ZADNJEM DELU

"Nemški junak železne volje in jeklenih živec — general Ludendorff — je bil v resnici človek večjih se situacij, temveč odsev vplivke nestalnosti, kojega neodločevost, ki so reagirali nanj sedaj s nost in nezmožnost, da misli dosledno, je stala domovino mir s sporazumom", izjavlja profesor ifans Delbrueck.

Odlični vojni zgodovinar in naslednik profesorja Treitschkeja na berlinskem vseučilišču je ravno kar zaključil knjigo, v kateri napada generala Ludendorffa in kateri se pričakuje, da bo znanjalslo zas in ugled nemškega generala, ki je že priče blede izza časa, ko je postala splošno znana uloga, katero je igral v Krappovem puču.

Izvečki iz knjige, ki so izšli v berlinskem časopisu, nosijo naslov: "Samo-portret Ludendorffa" ter obstajajo v glavnem iz dokazov, vsebovanih v lastni knjigi generala, ki je izšla pred kratkim ter v novih vojnih razkritjih, ki so prišla pozneje na dan v Nemčiji in v inozemstvu. Profesor Delbrueck označuje kot "možno realno" krizo v Nemčiji, ko se je dne 11. septembra 1917 vršil v Berlinu kronski svet, par tednov potem, ko je bila v nemškem državnem zboru sprejeta slavna mirovna resolucija.

Na tem kronskem svetu naj bi se določilo usodo Belgije. Bethmann-Hollweg je dobro vedel, da ne bo mogoče pridobiti Anglije za mirovna pogajanja in da je tudi mir nemogoč brez jasne in odločne obljube od strani Nemčije, da bo popolnoma opustila Belgijo. Kuehlmann, takratni minister za zunanje zadeve, se je zavzemal za to stališče v septemberskem kronskem svetu ter nasprotoval Ludendorffu. Modificiral je svoje zahteve do gotove meje, a vztrajal pri tem, da je treba anektirati Liège ter uveljaviti napram Belgiji tako stroge ekonomske odredbe, da bo Belgija sama iskala politično zvezo z Nemčijo.

Odločitev je bila prepuščena kaiserju, ki se je odločil tako za Kuehlmannu kot za Ludendorffu. Minister za zunanje zadeve naj bi imel proste roke glede Belgije, a z rezervacijami ali pridržki Ludendorffa.

Končna posledica — pravi profesor Delbrueck — je bilo izjalovljenje upanj na posredovanje. On je prepričan, da je pisal Ludendorff svojo zadnjo knjigo v več kot enem namenu in eden teh je bil, razveljaviti in uničiti obdobje, da je bil ugnan v kozji rog od zunanjega ministrstva v svojih poskusih, da napravi mir. Ludendorff pravi odločno, da se je glede vprašanja Belgije vdal željam kaiserja.

Profesor Delbrueck pa je spravljal na dan neko brzojavko, katero je poslal maršal Hindenburg kancelarju Michaelisu par tednov po septemberskem sestanku in v kateri se pritožuje nad kroječimi poročili, da je nametec kronski svet opustil Belgijo. V brzojavki se dostavlja, "da se ni opustilo nič drugega kot trajni priestilandske obali od strani Nemčije v slučaju, da bi bilo mogoče skleniti mir pred Božičem in da bi odšli od onega časa Angličani iz Francije".

Ludendorff sluša tudi dokazati, da ni bil mir potovni sporazum, nikdar mogoč. Temu nasproti navaja profesor Delbrueck nasprotne dokaz, katerega je nudil Ludendorff sam, kajti general priznava, da je bil leta 1918 pripravljen boriti se naprej, dokler bi ne bil sovražnik pripravljen dovoliti sprejemljivih pogojev. — In če se je moglo zgoditi to leta 1918 — pravi profesor Delbrueck, — ko je bila Nemčija skoro popolnoma izžrpana, je moralo biti tem bolj resnično leta 1917, ko so zavezniški izgubili že skoro ves svoj pogum in ko je bila Nemčija še močna. —

Ali je bil general Ludendorff za aneksije ali proti aneksijam? On ni bil za aneksije in tudi ne proti aneksijam ter končno tudi ni stal med tema dvema nazoroma. Omahoval je semintja ter ni niti sam vedel, kaj da pravzaprav hoče. Pustil je, da se je vplivalo nanj od enega stališča na drugo stališče. Njegova slavna železna volja ga je popolnoma zapustila. Bila je sicer še vedno tam, a se je

kazala le v nasilju. Ludendorffovo omahovanje ni bil odsev menjajevih se situacij, temveč odsev vplivke nestalnosti, kojega neodločevost, ki so reagirali nanj sedaj s nost in nezmožnost, da misli dosledno, je stala domovino mir s sporazumom", izjavlja profesor ifans Delbrueck.

Odlični vojni zgodovinar in naslednik profesorja Treitschkeja na berlinskem vseučilišču je ravno kar zaključil knjigo, v kateri napada generala Ludendorffa in kateri se pričakuje, da bo znanjalslo zas in ugled nemškega generala, ki je že priče blede izza časa, ko je postala splošno znana uloga, katero je igral v Krappovem puču.

Ludendorff se je držal svojega stališča in prepričanja glede belgijskega vprašanja prazno od avgusta leta 1918 in to stališče obenem njegovim strmolavljivcem kancelarja Bethmann-Hollwega predstavlja dve izmed treh napak, ki so proizvedle nesrečo in katerih ga dolži profesor Delbrueck.

Tretja napaka je bila ofenziva v poletju 1918. To ofenzivo smatra za najhujšo primero nezmožnosti generala Ludendorffa, da pride do spoznanja, da je vse upanje izgubljeno.

Ludendorff ni poudarjal v svoji prvi knjigi te ofenzive kot vojne vane v naporu, da se s silo izvede veliko odločitev. Ofenziva naj bi bila odločilna, a celo Hindenburg je ni imenoval drugače kot serijo napol odločilnih udarcev, ki bi lahko eventualno zdobili obrambo sovražnika. Taka ofenziva pa naj bi se končala z mirom potom sporazuma.

V svoji drugi knjigi pa izvaja sedaj general Ludendorff, da se je nameravalo vprizoriti to ofenzivo v napoleonskem obsegu ter v namenu, da se uniči iz zdrobi sovražnika.

Naj je bila ofenziva zamišljena tako ali tako, — pravi profesor Delbrueck, — obsodena je bila na izjalovljenje. Če je bila serija napol odločilnih udarcev, potem bi moral pasti najboljši udarec v Italiji. Nadalje bi bilo umestno, porazdeliti nemške sile preko takostevilnih bojnih polj kot le mogoče, da bi imela Nemčija v slučaju mirovnih pogajanj toliko prilike za barantanje in pogajanja kot le mogoče. Celó v takem slučaju pa je bila jasna beseda glede Belgije potrebna, in Ludendorff se ni mogel nikdar odločiti, da bi se "odpovedal Liègeu in ekonomskemu suženstvu belgijskega naroda.

Če pa je bil na drugi strani cilj ofenzive uničenje sovražnika, se Ludendorff ni posrečilo koncentrirati vseh svojih sil, ki so mu bile na razpolago, na bistveno važnih točkah. Se vedno so se nahajali nemški bojni oddelki v Rusiji in v avstrijskih poljih ter nadalje na stotisoče mož, zmognih dela za črtami, katere pa je Ludendorff ignoriral.

V tem oziru se je pokazal maršal Feeh boljšim strategom kot pa je bil general Ludendorff. Prišel je do pravilnega zaključka, da morajo taktični uspehi, ker so bili ravno le polovični uspehi, dovesti do našega uničenja. Ludendorff pa ni prišel do tega zaključka in spoznanja. Velika ofenziva Ludendorffa je bila vprizorje brez upanja na zmago. Obsoje je bila na izjalovljenje, kajti Ludendorff kot strateg je bil isti Ludendorff politik. On ni ni vedel, kaj hoče pravzaprav. On omahoval semintja med nasprotujočimi si napori.

Knjiga profesorja Delbruecka se končuje z ugotovitvijo, da sta dva moža — Bismarck in Moltke — zgradila nemško cesarstvo in da sta ga dva moža — Ludendorff in Tirpitz — končno — porušila, — admiral s tem, da je napravil svdeležbo Anglije v vojni za neizogibno potom svojega nespravičnega mornariškega programa in potom svojega zanikanja, da omeji oboroževanja, in general Ludendorff s tem, da je izpremenil vojno obrambo v vojno zavejavanja, da ni vedel, kako voditi to vojno in da je strmolavil kanceelarja Bethmann-Hollwega proti želji kaiserja, s čemur je tudi povzročil revolucijo, ki se je končala s polomom in uničenjem nemškega cesarstva.

Carinski dohodki glavnih jugoslovanskih carinarnic za prvih 20 dni meseca januarja so znašali 49,680,999 dinarjev.

Momenti.

"Savojece" ki bi kapituliral pred Vatikanom, bo zadnji Savojece!"

Tako pravi nekje v svojih spominskih pokoji italijanski državnik Francesco Crispi.

Ta izrek se je navadno razlagal v zmislu, da bo italijanski narod sam obračunal s svojo dinastijo, če bi se ponizala pred Vatikanom in zatajila tradicijo enotne in ujedinjene Italije. Toda zgodovinski dogodki zadnjega stoletja so dokazali, da je ta razlaga Crispijevega izreka napačna: Ne italijanski narod, ampak sam Vatikan bo vrzel onega Savojece, ki bo prišel v Canosso!

Kljun politične situacije v Italiji drži daries v rokah Vatikan, ki razpolaga z močno italijansko "ljudsko stranko". To se vidi daries naprimer v reševanju vladne krize, kjer je Vatikan doslej že preprečil sestavo treh kabinetov, ki so prišli v poštev. Umrl papež Benedikt XV., je prekladal princip abstinence in pasivnosti katoliške politike, ki sta ga proklamirala Leon XIII. in Pij X. Slučaja Murri in Sturza bosta kmalu nemogoča. "Ital. ljudska stranka" pridobiva vedno bolj na moči. — Tega se zaveda ona, tega se zaveda Vatikan. Oba čakata primerenega trenutka.

Benedikt XV. je bil prekanjen diplomat. Kaj hitro je spoznal, da je v svetovni vojni zlom centralnih sil neizogiben in da izgubi po vojni Vatikan ono oporno točko, na katero se je vedno nanašal: na Nemško in pa Avstro-Ogrsko monarhijo. Zato je bilo treba ob pravem času iskati nove države, pripraviti teren za nove transakcije. Diplomatski Benedikt XV. si je izbral Italijo: pravilo, da je bil Benedikt XV. nacionalist, veliki prijatelj in spoštovatelj italijanske irelentične ideje. Vse to je res, a pozabiti pri vsem tem nikdar ne smemo, da je bil vedno in vselej, a to gotovo na prvem mestu, katoličan, ali kot bi to razumljivejši rekli v političnem jeziku — klerikalec. Papež Benedikt je hotel sporazum z Italijo, hotel zato, da to Italijo potem — "reformira" in reorganizira tako, kakor bo hotel Vatikan. Sveta stolica hoče Italijo, hoče izpremeniti vso Italijo v enoten "patrimonium sancti Petri".

Avantgarda Vatikan v tej borbi je italijanska ljudska stranka, ki je s svojim prvim nastopom v javnem političnem življenju o vrgla stare gostobesedne trditve o svobodomiselnosti italijanskega naroda, o ponosni italijanski ideji, o brezkonnem zaupanju v savojsko zvezdo. Pri prvih volitvah v italijanski parlament je italijanska ljudska stranka dokazala, da tiči italijanski narod, pa naj bo to Pijemontanci, Toskanej, Rimljani, Kalabrezi ali Sardinaj, še globoko v papizmu in da je papeževa beseda velikim množicam tega naroda ukaz. Vsak po svojem nastop PPI je končal z novo zmago. Danes sedi PPI z impozantnim številom 107 poslancev na Monte Citorio in rešuje po navodilih iz vatičanskega državnega urada, ki ga vodi še nadalje kardinal Gaspari, politično situacijo katoliške Italije. Vse dosežanje taktike PPI kažejo, da Vatikan še ne smatra, da je prišel pravi trenutek. Marsikaj se da še doseči z razpustom parlamenta, z novimi volitvami, kjer bo PPI gotovo še pridobil. Vatikan bo pa medtem vodil priznano zblizovalno politiko v Kvirinalu, dokler se ne bo čutil dovolj močnega, da položi svoj težko roko na Italijo in reče: "Italija je taka, kakršno hočem jaz — Italija je moja!"

Takrat se utegne izpolniti preokba Francesco Crispija!

S kerubinskimi ognjenimi meči so bila nekdanj zadržana neštevilna vatičanska vrata, da se ni v svete prostore prikradel nikdo, ki ga je prej okužili strupeni dihi Kvirinala. Evropski katoliški vladarji, si niso upali v Rim, ker posetniku, ki bi bil prej obklet v Kvirinalu, so bili zaprti pragi vatičanski.

Italijanski kralj Umberto, oče sedanjega kralja, je obiskal na Danaju svojega zaveznika avstrijskega cesarja Franca Jožefa. To da ta si ni upal vrniti obiska. — Dolgotrajno diplomatske intervencije so končale brez vsakega uspeha. Vatikan je rekel "Ne!" in njegovo apostolsko veličanstvo ni smelo v Rim. Tako je bilo z zgodovinskimi sluhaji in obiski.

Volja Vatikan je bila imperativna!

Danes ni več kerubinskih ognjenih mečev na vatičanskih vratih. Najprej so se odprla mala postanska vrata, skozi katera so prišli tajni poizvedovalci. . . Papež Benedikt XV. je ležal takrat na smrtni postelji, a izvrševalci njegove politične oporoke so rekli: "Pridite, saj so vrata odprta. Latent portae!"

Prišli so uradni zastopniki kraljevske italijanske vlade, prišli so njeni aktivni člani, izrekli so svoje sožalje in na Kvirinalu so na dan smrti papeža Benedikta izdajali naredbe o žalovanju, razvesili zastave, poslali vojake. . .

Ko je ležal umrl papež na mrtvaškem odru v šentpeterski katedrali, prišel je sam prestolonaslednik, da se pokloni smrtnemu ostankom velikega pokojnika!

V Vatikanu so pa odprli tudi že velika vrata, ker pričakujejo trenutka, da se pojavi med njimi Vittorio Emanuele.

Ali se bo kralj Vittorio Emanuele III. potomec Vittoria Emanuela I. takrat zavedal, da je šel v Canosso?

Kdaj in kateri je bil večji zgodovinski trenutek? Ali oni, ko je bil izvoljen za papeža Joachim grof Pecci — papež Leon XIII., — ali oni, ko je bil izvoljen Achille Ratti — papež Pij XI.?

Po starem vatičanskem ceremonijalu blagoslovi novoizvoljeni papež vernike z loggije šentpeterske katedrale.

Toda, ko je "re-ursupatore" ukinil posvetilo in vladarsko oblast Kristusovega namestnika in mu odkazal cerkev kot torišče za delo in duševni blagor svojih vernikov, umaknil se je papež v notranji del loggije in je blagoslovil tam. Nastala je legenda o "vatičanskem jetniku", ki me sme vdihavati zraka svobodnega Rima in nječinjene Italije, nad katero vladajo ursupatorji, izobčeni iz edinozveličavne katoliške cerkve.

Bil je dan izvolitve papeža Leona XIII. Novoizvoljeni papež je stopil v notranjo loggijo in skozi velika steklena, a zaprta vrata, blagoslovil množico, ki je klečala na trgu pred katedralo. . . Ljubec Lva je bil takrat, ko je blagoslovil Leon XIII. njegov obraz. . .

Toda neukrat so se zresile poteze njegovega izrazitega obraza. Še tako žive oči so zablistele še z večjim sijajem in nemirno švigale naokoli — nad večnim Rimom. Poiskale so si Monte Quirinale, Monte Viminale, Campidoglio, . . . Pantheon. Takrat ni imel izraz papeža Leona XIII. one ljubeznivosti in dobrohotnosti. Trenotno je položil svojo košeno roko na ključ stenskih vrat, ko da jih hoče odpreti, navzoči kardinali so se preplašili. . . Bil je velik, usodopoln trenutek, toda papež Leon XIII. je počasi umaknil svojo roko s kljuke. Še enkrat mu je splaval pogled nad Rimom, zopet se je nasmešnil množici na kolnih in odšel kot vatičanski jetnik v Vatikan.

Kdo ve, kaj bi takrat rekel Leon XIII. raz odprto loggijo Rimu in Italiji?

Blagoslova bi gotovo ne izrekli!

Novoizvoljeni papež Pij XI., gospod Achille Ratti, se ni obotavljal. Z vsemi kardinali je stopil na zunanjo loggijo, globoko vdihnil zrak kraljevskega Rima in Italije, zasmehljaj se in podelil dobrohotno svoj veliki blagoslov vernikom na kolnih, kraljevske-mu Rimu, vsi Italiji.

Ta trenutek je padla legenda o vatičanskem jetniku. Simbolično je pokazal Pij XI. da stopa papeštvo v javnost, da hoče zvez z Rimom, z Italijo.

Vsi so razumeli ta zgodovinski simbolizem geste novega papeža in ga pavilno razlagali, gotovo pa je imel popolnoma prav oni, ki je rekel:

"Papež Pij, se ni vračal v Vatikan več kot vatičanski jetnik. — vračal se je s samozavestjo drugega suverena kraljevine Italije!"

Torej je imel Francesco Crispi vendarle prav, ako tudi ga dolgo časa niso prav razlagali!

Francoski kardinali so glasovali za Achillea Rattija.

Ta vest je v prvem hipu iznenadila vse svet; kako to, da Francija podpira zblizovalno politiko vatičanskem in Kvirinalu? Kakšne cilje ima Francija s to svojo politikoj?

FAIRBANKS IN MARY PICKFORD.

Pred kratkim je bila tožena zna na kinematografska igralka Mary Pickford za stotisoč dolarjev, češ, da je prelomila neko pogodbo. Sodišče je pa razsodilo v njen prid. Slika nam kaže njo in njeno moža, ko sta izvedela to srčno novico po telefonu.

Predsednik francoske vlade — Poincare je pred odhodom francoskih kardinalov v konklave sprejel poedine in konferiral z njimi. Francoski kardinali so bili v Rimu v stalni zvezi s francoskim poslanikom na Vatikanu Jonardom.

Kaj je na stvari?

Poincare je dober diplomat. — On dobro pozna Italijo, katero je ocenil že leta 1912, ko je rekel, da bo Italija v zadnji fazi svetovne vojne brez ozira na svoje zveze in obveznosti, stopila tja, kjer bodo največje šanse za zmago! To se je tudi zgodilo.

Zato Francozi niso nikdar zapustili Italijo, ker si niso bili nikdar na jasnem, kaj bo jutri z njo. — Da ni po kobaridskem porazu Italija kapitulirala, morala je Francija z Anglijo narediti red v državi.

Tudi Italija je vedno ljubosumna na Francijo. Vsa trenotek se diplomacijo, še več: italijanski narod sovraži Francoze. Nedavni dogodki so to pokazali.

In konferenca v Cannesu? Ali ni Italija takej iskala konvencije z Anglijo? Mnogo je takih vprašanj, ki so silila Francijo v to, da so njeni kardinali glasovali za Achillea Rattija.

Francija hoče, da se reši italijansko vprašanje, ki dozoreva od ujedinenja sem, a je še vedno nerešeno. Rešitev je potrebna na to ali ono stran.

Kandidat struje zblizanja se je del Poincareju najpripravnije sredstvo za rešitev tega vprašanja, ki vzemirja tudi Francijo radi svoje vedne negotovosti.

Zato je Poincare priporočil francoskim kardinalom, da naj volijo onega, ki bo najboljši porok za končno rešitev italijanskega vprašanja.

Zato so francoski kardinali glasovali za Achillea Rattija.

In to je vse!

Kdo ve, ali je bil oni zgodovinski dan, ko je podelil novoizvoljeni papež Pij XI. svoj prvi apostolski blagoslov Rimu in Italiji navzoč na prostranem trgu sv. Petra tudi kak Jugoslovanc?

Ako je bil, tedaj ga je gotovo v dno duše pretresla epizoda, ki se je odigrala v tem zgodovinskem trenutku.

Ko se je prikazal nad Vatikanom beli dim, ko je završal po Rimu tisočeri glas: "Habemus papam!", spomnila se je italijanska vlada takoj svoje dolžnosti, da se udeleži uradno svečanega trenutka prvega apostolskega blagoslova novega Kristovega naslednika.

In Italija je v tem svečanem trenutku na Petrovem trgu zastopala in predstavljala kraljevska italijanska vojska. Iz vseh vrst orožja so sestavili parade oddelke, oblekli jih v največjo paradno obleko, poslali so jih na Petrov trg, sicer pod ponižnim izgovorom da bodo delali red, kajti v parad-

JUGOSLOVANSKA TRGOVSKA MORNARICA.

(Jugoslovanski oddelak F. L. I. S.) — Glasom poročila ameriškega konzula Don S. Haven v Beogradu, obstoja jugoslovanska trgovska mornarica: 1.) iz 142 parnikov od skupaj 128.000 ton, izmed katerih jih 112 služi za obično trgovino; 2.) iz 800 ladij po čez 10 ton, katerih skupna tonaza znaša 129.000 ton. Izmed teh je 666 jadralnih, 35 ladij pa je opremljenih z motorji od skupaj — 450 konjskih sil in 11.000 tonaze.

VELESEMENJ V ZAGREBU.

Ameriški konzul Thompson v Zagrebu poroča, da je bil velik mednarodni semenj v Zagrebu, ki se je imel vršiti tekoma aprila, odložen na junij, in sicer se bo vršil od 3. do 15. junija. To se je zgodilo, ker se je veliko večje število razstaviteljev prišlo za prostor, kot se je prvotno pričakovalo. Razstavišče je bilo sedaj povečano za 40.000 kvadratnih jardov.

CENA LEPOTE.

Nedavno je bila gospej Epiro Liverato, ženi profesorja medicinske fakultete v tenah, osebnega zdravnikar grškega kralja, priznana od sodišča za neko poškodbo na obrazu, ki jo je dobila od avtomobila, odkodnina 2000 frankov. Pri tej priliki moramo opomniti, da obstojajo tukaj v Ameriki zavarovalnice, ki prevzamejo odgovornost, da ščitijo leca lepih in veselih žensk in jim v slučaju kakne nezgode izplačajo odškodnino. Nedavno je dobila neka mlada žena 75.000 frankov, da bi izlečila neko brazgotino na obrazu, kar pa se kljub vsem operacijam ni posrečilo. Kakor znano, je bil tenorist Caruso zavarovan za svoj glas za ogromno vsoto, znaniš violonist Kubelik pa je zavaroval svojo levo roko za 800.000 frankov.

SMRTNA OBSODBA IN HLADNOKEVNOST CIGANA.

Nedavno je bil v Zagrebu cigan Sinanović, ki je v stranišču med velikim in malim dvoredom zadržal čuvarice stranišča, obsojen na smrt. Cigan je bil trgovec s konji in oženjen z neko babo, ki je bila 35 let starejša od njega. Zaljubljen se je v čuvarico ter ji donesl neprestano darove. Iz nepojasnjenega razloga pa jo je nekoga dne zadavil, ji snel s prstov vse nakitje in potem pobegnil. — Vendar pa je bil kmalu aretiran in izročen sodišču, kjer se je obnašal silno hladnokrvno. Njegova zakonita žena, 76letna starica, ga je franila s svojimi brezobnimi ustim do iznemoglosti, on pa je medtem mirno metal pogled po senatu in poslušalec. Čisto mirno je poslušal obsodbo, s katero je bil proglašen za krivega in obsojen v smrt na vse ali. Nastala je grobna tišina. Vse oči so bile uprte v zločince. Toda ta je hladnokrvno vstal odbil prošnjo za pomilostenje in s krepkim glasom čestital državnemu pravdniku, da se mu je posrečilo izvajati tako obsodbo.

Slabe prerokbe za leto 1926.

Leta 1926 se bosta planeta Mars in Merkur najbolj približala. — Listi prerokujejo, da bodo takrat na svetu velike izpremembe ne samo v fizičnem, ampak tudi v političnem smislu. Napovedane so vsemožne kužne bolezni, lakota, poplave, katastrofe na morju in revolucije. Šest let pozneje pride do končnega spopada med mohamedanci, zaveznički boljševikov in anglosaskim plemenom. Ta konflikt se bo končal šele leta — 1932 s splošnim mirom, vendar pa bo na svetu takrat že tako malo ljudi, da bo mir naravna posledica.

Dobrotnik.

Oskar Wilde.

Noč je bila in samota vsenakoli. In v daljavi je videl zidove okroglega mesta in se je napolnil v mesto.

In ko se je približal, je zaslišal v mestu rajanje veselih nog in smeh veselih ust in glasno zvonjenje harf. Na vrata je potkal in eden od straže mu je odprl.

Zagledal je hišo, vse iz mramorja, in lepi mramorni stebri so bili pred njo. In evetje je viselo po stebrih in baklje iz cedrovine so svetile znotraj in zunaj. Vstopil je v hišo.

In stopal je po dvorani iz kalcedona in po dvorani iz jaspina in je dospel v veliko slavnostno dvorano. Na skratnem ležišču je ležal mladenič, lase z rdečimi rožami ovencane in ustni rdeče od vina.

Vrad se je dotaknil njegovih pete in mu dejal: — Kakšno je tvoje življenje?

In mladenič se je obrnil in ga je spoznal in mu odgovoril: — Govorim sem bil, pa si me ozdravil. Kakšno naj bo moje življenje?

In zapustil je hišo in šel po cesti.

Čez nekaj časa je ugledal ženo s poslikanimi obličjem, v pestrem oblačilu, noge z biseri obložene. In za njo je počasi stopal mlad človek kakor lovec in njegova obleka je bila pisana, in obraz žene je bil lep kakor obličje malika in oči mladega človeka so gorele od strasti.

Počasi jima je sledil in se dotaknil roke mladega človeka in mu dejal: — Zakaj strmiš v to žensko?

In mladi človek se je obrnil, in ga je spoznal in mu je dejal:

— Slep sem bil, pa si mi vrnil bč oči. Za kaj drugega naj mi bo?

Pa ga je prešel in se dotaknil pestrega oblačila ženske in ji dejal: — Ali ne poznaš druge poti kakor pot greha?

In ženska se je obrnila in ga spoznala; zasmehljala se je in rekla: — Odpustil si mi moj greh in ta pot je pot veselja. —

Pa je odšel iz mesta.

In zapustil mesto, je opazil mladega človeka jokajočega.

Stopil je k njemu in se dotaknil njegovih dolgih kodrov in mu dejal: — Zakaj jočeš?

In mladenič se je ozrl kviku in ga je spoznal in mu odgovoril: — Umrl sem, pa si me obudil od mrtvih. Kaj drugega mi ostaja kot jok?

Coco.

Spisal Guy de Maupassant.

Iz usmiljenja smo hranili zelo starega belca, katerega je hotela gospodinja krmiti do njegove naravne smrti. Ona ga je vzgajala in nanj osebno pazila, ker ju je vezalo polno spominov. Neki hlapec, ki je imel petnajst let, po imenu Izidor Duval, po domače Zidore, je pazil na tega invalida. Pozimi mu je dal običajno mero ovsu.

Poleti ga je štirikrat na dan navezal na livado, kjer je imel sveže trave v izobilju. Žival je bila skoraj broma. Le s težavo je privzdigovala svoje težke noge, ki so bile odebelele v kolenih in otekle nad stopali. Dlaka, ki je nihče ni več gladil, je bila kakor beli lasje.

Trepalnice so bile zelo dolge in so dajale očem nekako žalosten izraz. Kadar ga je Zidore gural na pašo, ga je moral vleči za vrv. Žival je šla jako počasi. Čuvaj jo je preklinjal in bil nesrečen, da mora negovati to staro kljuse.

Ljudje s pristave so videli, da je bil paglavce jezen na Cooja in so se zabavali s tem, da so Zidoro neprestano govorili o Cooju ter mu nagajali. Njegovi tovariši so ga zasmehovali. V vasi so mu dali priimek: Coo-Zidore.

Fant se je jezil in je sklenil, da se maščuje nad konjem. Bil je suh otrok, visokih nog, zelo umazan, z gostimi, trdnimi, četrinastimi lasmi rdeče barve. Videti je bil, kakor da je neumen. Če je govoril, je ječal in še to z groznim težavo, kakor da se misli niso moge oblikovati v njegovi zaostali glavi.

Dolgo se je čudil, čemu krmijo Cooja in zapravljajo hrano za to nepotrebno žival. Od časa, ko ni več delala, se mu je zdelo nepravilno, da bi jo še krmili. Upiralo se mu je, ko je videl, da se trati čes, ki je tako drag, za to ohromelo pokveko. In večkrat je kljub uaročilu gospodarja Lucasa štedil s hrano in ni dal konju več kakor polovico krme. Neko sovraštvo je rastle v njem, sovraštvo pohlepne, onežnega, divjega, brutalnega in strahopetnega fanta.

Ko je prišlo polje, je gnil žival na pohotje. Bilo je daleč. Pastir je šel vsako jutro bolj ogorčen s težkimi koraki preko polja. Ljudje, ki so delali na polju, so mu klicali in se norčevali:

"Ho, Zidore, izroči moje poklone Cooju!"

Nič ni odgovoril. Mimogrede si je v meji odločil močno vejo, navezal starega konja, da bi se pasel, in se mu približal nato zahrbtno ter ga začel pretepati po nogah. Žival je skušala pobegniti, se u-makniti nadreem, a bila je privezana in fant je tolkel po njej s svo- vrstvom, zobe stisnjene od jeze.

Nato je odšel, ne da bi se ozrl. Konj je gledal za njim s svojimi starimi očmi, ves preplašen. Bil je zasoplen od skakanja in boka je imel otekle. Ni sklonil svoje košice bele glave k travi, dokler ni videl, da je v daljavi izgnila modra sukna mladega suroveža.

Ko so bile noči tople, je spal Coo na prostem doli ob hudourniku za gozdom. Šamo Zidore ga je čuval.

Otrok se je zabaval s tem, da je kljuse kamenjal. Deset korakov od njega je stal po pol ure in vrzel od časa do časa v kljuse oster kamen. Coo je stal pokone pred svojim sovražnikom, gledal ga je neprestano in si ni upal pasti, dokler ni fant izginil.

Zidoru pa je vedno blodila po glavi misel: Čemu rediti tega konja, ki nič ne koristi? Zdelo se mu je, da kljuse krađe hrano drugim, krađe premoženje ljudm in Bogu, celó njemu samemu, ki d.

Fant je polagoma vsak dan zmanjšal prostor, kjer se je konj pasel, s tem, da mu je skrajšal vrv.

Žival je stradala, hujšala in hiralala. Ker je bila preslaba, da bi strgala vrv, je iztegala glavo proti veliki, zeleni, svetli travi, ki je bila tako blizu, da jo je lahko vohala, a je ni mogla doseči.

Neko jutro si izmislil Zidore, da ne bo več prestavil Cooja. Prišel je, da izvrši maščevanje. Žival ga s skrbjo gledala. Ni je tolkel. Vrtal je roke v žepih. Zdelo se ji je, da jo bo prestavil, toda zabil je kol v isto luknjo in je odšel, vesel svoje iznajdbe.

Konj je videl, da je odšel. Hrskal je, da bi ga spomnil. Fant je tekel, pustil ga je samega. Bil je dobro privezan, imel ni niti bilje trave. Tam okrog pa je bilo v

izobilju, lepe, zelene in duhteče. Legel je na kolena, iztegnil vrat in svoje dolge, penaste čeljusti. Bilo je zaman. Vse dan je uboga žival se napejala brezuspešno in z groznim naporom. Lakota jo je trla, še bolj grozna ob pogledu na vso to zeleno pašo, ki se je razprostirala vse na okrog.

Fant se ta dan ni vrnil. Klatil se je po gozdu in iskal gnezd. Prihodnje jutrošele se je prikazal. Coo je ležal, ko pa je zagledal otroka se je dvignil, ker je upal, da ga končno vendar prestavi.

Toda fant se ni hotel dotakniti vrvi, ki je ležala v travi na tleh. Približal se je, ogledoval par hipov žival, ji vrzel v nos kos prsti, da se je razpršila po beli dlaki, in nato živjaje odšel.

Konj je stal, dokler ga je videl. Potem je spoznal, da so brezuspešni njegovi poskusi, doseči travo. Vlegel se je na hrbet in zaprl oči.

Naslednji dan Zidora ni bilo.

Ko je prišel tretje jutro, je videl, da je Coo mrtve. Obstal je, gledal svojo žrtve in bil začuden, da je že končano. Dotaknil se ga je z nogo. Vzdignil je eno njegovih kopit, jo spustil, sedel, uprl komolec ob koleno in nepremično bulil travo pred seboj. Mislil ni ničesar.

Ko se je vrnil na pristavo, ni nikomur povedal, kaj je s konjem, ker se je hotel še potepati ob urah ko mu je hodil navadno zamenjati prostor.

Naslednji dan je šel zopet gledat. Vrane so strfotale ob njegovem prihodu z mrvovine, brezštevilne muhe pa so lazile dalje po njej.

Ko se je Zidore vrnil, je naznačil gospodarju, da je Coo poginil. Žival je bila tako stara, da se nihče ni začudil. Gospodar je vedel dvema hlapecema:

"Vzemita lopate in mu skopljita jamo tam, kjer leži."

In moža sta pokopala konja na mestu, kjer je poginil lakote.

In trava je pogolala krepka, zelena, pognojena s Coojevim truplo.

Moda s kožuvinom.

Praska "Narodna Politika" piše: Kožuvinom je še vedno draga, zelo draga, strašno draga. — Ali to nikakor ne ovira, da bi je ne predpisovala moda. Na zimskih modelih za ulice, bodisi na plaščih bodisi na kostumih, jo vidimo toliko, kakor bi bila brez cene. — Nosijo se kožuvinom vse vrste, toda največ domači zajec — zajec prekrščen z najrazličnejšimi imeni in prebarvan na vse možne barve, z dlako nepristrizeno in pristrizeno, kakor sree želi. Krznarji znajo iz kunece narediti črni kratkodlaki seal, sivo bobrovino, beli hermelin itd. Toda nost se kunečevina tudi naravna, dolgodlaka, v barvah živih kunecev. Zlasti na dekliske obleke našiva jo to cenejšo vrsto krzna. Posebno so letos modni kostumi in plašči iz velura top barve. Taupe (top) pomeni Francozom krta. Torej je tudi zelo priljubljen krzno krtovala tudi druge sivkaste boje. Ali Pariz se je prikupila tudi ovčina. Elegantne dame mnogo let ovčine niti za položno niso marale, zdaj pa jo nosijo najmodnejše Parizanke prišto kot nakit plašev; največ jo nosijo poharvano stro ali belo. Iz dolgolasih kožuvin se nosijo največ lisice vseh barv, k črnim zlasti polarna bela lisica. Zopet se je pojavil trpežni skunk zlasti na črnih ali temnosivih žametovih svilenih plaščih. Mnogo se uporablja bobrovina ali njene imitacije. Delajo iz nje kar cele plašče ali pa kot nakit črnih žametovih ali plišovih plašev. — Barva nogavic in obutve mora biti ista, tako da hodi elegantna dama od glave do nog siva, rjava ali črna. Bae se priproste in brez nakita; mufi imajo obliko sodecev a ne preveč veliki. Ovratniki žaketov in plašev se nosijo odprti ali zaprti okoli vratu, zadaj so ravni in segajo preko ramen. Mesto mufa se nosijo tudi manšete iz krzna, a roke se vtikajo križem v podšita rokava. Krzno tvori včasih tudi bordinde akoli in okoli krila.

Moderni capes (kepi) za večerne zabave iz svetlih svilenih blagov so okrašeni z vodoravnimi progami kunečevine.

CVETJE V JESENI.

Spisal dr. Ivan Tavčar.

(Nasajjevanje.)

— Pa ste vendar nazaj streljali? — se je vmešal Danijel.

Jakopin ga je zavrnil:

— Molči, ki ni ne veš! Gori za dimnikom je tica Lahonček in na nas je streljal, da se je vse kralo okrog njega. Za božjo voljo, smi prosili profosa, da naj mi da puško v roke. Da mi jo, Treski! in še danes ga vidim, kako je o-mahnil, zdrsil po strehi in nato tlesnil na kamen, da je vse okrog šarpilo. Lepo je bilo! In potlej smi šli v Mantovo.

— Kaj je Mantova? — vpraša Liza.

— Mantova je mesto; ajne greze festunk, ajne greze bosor, —

— Ta "greze bosor" se mi je za-grizel v uho tako, da nisem mogel zadržati smeha.

— Le smejaš se! — se je zato-gotil Jakopin, — dobro pa je le, če človek nemško govori!

Ker je bilo mleko pozajeto, je družina vstala in odšla.

— Kje pa je Meta? — vprašam gospodinjico.

— Pri ognjenju je jedla, — od-govori mati, — in sodim, da jo je malo sram pred tabo.

— Sitna je danes, — pristavi Boštjan, — in kadar jo prime tak dan, ni izhajati z nje.

Gospodinja ga je zavrnila:

— Ne boči prehod z njo! Ni posebnega zdravja in hitre jeze je tudi.

— Kar ima od tebe, — je dodal gospodar zadovoljno.

Hišna vrata so se nalahko od-pela; gospodar in gospodinja pa sta utihnili. Nekaj časa je obsta-la, nato se je približala peči, da je stopila vsa njena postava na svetlo. Takoj sem videl, da je še pol otroka, pol device, torej naj-lepša stvaritev, s katero je osre-čil Bog zemljo in moške na nji.

Visoka je bila ko klas na njivi. Obraza se nisem mogel opaziti, ker je imela ruto tako zavezano, da ga je z njo skrivala.

— Sem pojdi, Meta! — sem jo klical nekoliko osorno.

— Saj grem! — je odgovorila tiho. Nato je pristopila k mizi, sedla na stol in odvezala ruto pod obrazom, da ji je padla na rame.

Na obraz ji je padala polna sve-tloba. Kako naj vam, ljube pri-jateljice, popisem ta obraz? To je ravno: ne da s popisati. Pogledal sem jo, ali takoj je odnehnala oč-ter jih dvignila proti stropu. Pre-šnila me je misel: ta obraz, ne-beški Rafael, se je moral nekda-j že zibati pred tvojin duhom! In res, v Bologni je bilo, ko sem ko-pnel pred Rafaelovo podobo sve-te Cecilije! Nasa Meta je imela obraz svete Cecilije. Čarobni vtis-sek pa so še povečali svetli, na rdečo spominjajoči lasje, ki so v debelih kitah težili sveto Cecilijo z Jelovega brda.

V meni je vse zakipelo, česar na nisem smel pokazati otroku. Moja osornost jo je bila prvi hip preplasila, pa se je hitro ojačila. Meni nič, tebi nič, je izpregovorila:

— Brado pa proč deni! Samo živina ima lase po vsej glavi!

Moja brada, na katero sem to-liko ponosen, ni bila vseč temu osatu! To so bile odine besede, ka-tere je izpregovorila Meta tisti večer v moji družbi.

Spravili so me spat v gorenjo hišo. Lojena sveča se je prižgala, da nam je svetila po temnih stop-nicah, in vzeli so tudi "hlapec" s seboj, da sem mogel ugasniti luč, kar pri lojeni sveči ni bila malen-kost. V gorenji hiši je vse dišalo po žitu. Ondi so stale pregrade, katere niso bile pri Presečnikovih nikdar prazne. Bila je tudi "ma-lina". Na vsaki steni se je vide-la zlata monštranca z belo hosti-jo, a obdajalo jo je grozdje in isti velikosti, kakor so ga nekda-j pri-nesli iz dežele Kanaana. Tu je sta-la tudi postelja, široka, da bi se bila na nji brez težave vezbala ce-la stotinja. Sivo - rdeče - belo je bila preplečena v umetnih štiri-kotih; na sprednji končnici, rav-no nad zglavjem, pa je zrla resno in skrbno veliko božje oko, da se lahko zaspal brez strahu pod nje-govin mogočnim varstvom.

Legel sem v posteljo na plevni-co, ki je bila za moje kosti precej trda. S hlapecem pa sem strl luč, da je po vsi gorenji hiši neprijet-no zadisalo. Ali vendar, kako je

bilo prijetno ležati tu! Že ta zrak — spal sem pri odprtem oknu — mi je napolnil pljuč kakor voljo in rahlo laško olje.

Zatisnil sem oči: okrog mene so se sukale zlate monštrance z belo hostijo in spremljali so jih orjaški grozdi, in to v tako živih bo-jah, kakor jih je vedel zidu vdih-niti le samouk, katerega je poljan-ski dolini podil nezmatni Divjakov talin ob bistri Hotoveljski. Janez in Stefan, kdo vaju danes se po-zna? Imeni slavnih sino vpadnje-ga se blešči s kamenite plošče v poljanski cerkvi. Janez in Ste-fan Šubie pa sta legla v zemljo, tiho in ponižno, kakor sta svoj čas živela, samouka slikarja in ki-parja. Bila sta plemenita sloven-ska sadova naše zapuščene mate-rije zemlje! Velika bi bila umetni-ka, da sta se tako izsolala, kakor sta izsolala v potu in trudu svoje sinove!

Na ta dva moža sem mislil pr-vo noč na Jelovem brdu, in spom-njanja je pomnožila harmonija, ki je objemala Presečnikovo seli-šče.

— Pri ognjenju je jedla, — od-govori mati, — in sodim, da jo je malo sram pred tabo.

— Sitna je danes, — pristavi Boštjan, — in kadar jo prime tak dan, ni izhajati z nje.

Gospodinja ga je zavrnila:

— Ne boči prehod z njo! Ni posebnega zdravja in hitre jeze je tudi.

— Kar ima od tebe, — je dodal gospodar zadovoljno.

Hišna vrata so se nalahko od-pela; gospodar in gospodinja pa sta utihnili. Nekaj časa je obsta-la, nato se je približala peči, da je stopila vsa njena postava na svetlo. Takoj sem videl, da je še pol otroka, pol device, torej naj-lepša stvaritev, s katero je osre-čil Bog zemljo in moške na nji.

Visoka je bila ko klas na njivi. Obraza se nisem mogel opaziti, ker je imela ruto tako zavezano, da ga je z njo skrivala.

— Sem pojdi, Meta! — sem jo klical nekoliko osorno.

— Saj grem! — je odgovorila tiho. Nato je pristopila k mizi, sedla na stol in odvezala ruto pod obrazom, da ji je padla na rame.

Na obraz ji je padala polna sve-tloba. Kako naj vam, ljube pri-jateljice, popisem ta obraz? To je ravno: ne da s popisati. Pogledal sem jo, ali takoj je odnehnala oč-ter jih dvignila proti stropu. Pre-šnila me je misel: ta obraz, ne-beški Rafael, se je moral nekda-j že zibati pred tvojin duhom! In res, v Bologni je bilo, ko sem ko-pnel pred Rafaelovo podobo sve-te Cecilije! Nasa Meta je imela obraz svete Cecilije. Čarobni vtis-sek pa so še povečali svetli, na rdečo spominjajoči lasje, ki so v debelih kitah težili sveto Cecilijo z Jelovega brda.

V meni je vse zakipelo, česar na nisem smel pokazati otroku. Moja osornost jo je bila prvi hip preplasila, pa se je hitro ojačila. Meni nič, tebi nič, je izpregovorila:

— Brado pa proč deni! Samo živina ima lase po vsej glavi!

Moja brada, na katero sem to-liko ponosen, ni bila vseč temu osatu! To so bile odine besede, ka-tere je izpregovorila Meta tisti večer v moji družbi.

Spravili so me spat v gorenjo hišo. Lojena sveča se je prižgala, da nam je svetila po temnih stop-nicah, in vzeli so tudi "hlapec" s seboj, da sem mogel ugasniti luč, kar pri lojeni sveči ni bila malen-kost. V gorenji hiši je vse dišalo po žitu. Ondi so stale pregrade, katere niso bile pri Presečnikovih nikdar prazne. Bila je tudi "ma-lina". Na vsaki steni se je vide-la zlata monštranca z belo hosti-jo, a obdajalo jo je grozdje in isti velikosti, kakor so ga nekda-j pri-nesli iz dežele Kanaana. Tu je sta-la tudi postelja, široka, da bi se bila na nji brez težave vezbala ce-la stotinja. Sivo - rdeče - belo je bila preplečena v umetnih štiri-kotih; na sprednji končnici, rav-no nad zglavjem, pa je zrla resno in skrbno veliko božje oko, da se lahko zaspal brez strahu pod nje-govin mogočnim varstvom.

Legel sem v posteljo na plevni-co, ki je bila za moje kosti precej trda. S hlapecem pa sem strl luč, da je po vsi gorenji hiši neprijet-no zadisalo. Ali vendar, kako je

bilo prijetno ležati tu! Že ta zrak — spal sem pri odprtem oknu — mi je napolnil pljuč kakor voljo in rahlo laško olje.

Zatisnil sem oči: okrog mene so se sukale zlate monštrance z belo hostijo in spremljali so jih orjaški grozdi, in to v tako živih bo-jah, kakor jih je vedel zidu vdih-niti le samouk, katerega je poljan-ski dolini podil nezmatni Divjakov talin ob bistri Hotoveljski. Janez in Stefan, kdo vaju danes se po-zna? Imeni slavnih sino vpadnje-ga se blešči s kamenite plošče v poljanski cerkvi. Janez in Ste-fan Šubie pa sta legla v zemljo, tiho in ponižno, kakor sta svoj čas živela, samouka slikarja in ki-parja. Bila sta plemenita sloven-ska sadova naše zapuščene mate-rije zemlje! Velika bi bila umetni-ka, da sta se tako izsolala, kakor sta izsolala v potu in trudu svoje sinove!

Na ta dva moža sem mislil pr-vo noč na Jelovem brdu, in spom-njanja je pomnožila harmonija, ki je objemala Presečnikovo seli-šče.

— Pri ognjenju je jedla, — od-govori mati, — in sodim, da jo je malo sram pred tabo.

— Sitna je danes, — pristavi Boštjan, — in kadar jo prime tak dan, ni izhajati z nje.

Gospodinja ga je zavrnila:

— Ne boči prehod z njo! Ni posebnega zdravja in hitre jeze je tudi.

— Kar ima od tebe, — je dodal gospodar zadovoljno.

Hišna vrata so se nalahko od-pela; gospodar in gospodinja pa sta utihnili. Nekaj časa je obsta-la, nato se je približala peči, da je stopila vsa njena postava na svetlo. Takoj sem videl, da je še pol otroka, pol device, torej naj-lepša stvaritev, s katero je osre-čil Bog zemljo in moške na nji.

Visoka je bila ko klas na njivi. Obraza se nisem mogel opaziti, ker je imela ruto tako zavezano, da ga je z njo skrivala.

— Sem pojdi, Meta! — sem jo klical nekoliko osorno.

— Saj grem! — je odgovorila tiho. Nato je pristopila k mizi, sedla na stol in odvezala ruto pod obrazom, da ji je padla na rame.

Na obraz ji je padala polna sve-tloba. Kako naj vam, ljube pri-jateljice, popisem ta obraz? To je ravno: ne da s popisati. Pogledal sem jo, ali takoj je odnehnala oč-ter jih dvignila proti stropu. Pre-šnila me je misel: ta obraz, ne-beški Rafael, se je moral nekda-j že zibati pred tvojin duhom! In res, v Bologni je bilo, ko sem ko-pnel pred Rafaelovo podobo sve-te Cecilije! Nasa Meta je imela obraz svete Cecilije. Čarobni vtis-sek pa so še povečali svetli, na rdečo spominjajoči lasje, ki so v debelih kitah težili sveto Cecilijo z Jelovega brda.

V meni je vse zakipelo, česar na nisem smel pokazati otroku. Moja osornost jo je bila prvi hip preplasila, pa se je hitro ojačila. Meni nič, tebi nič, je izpregovorila:

— Brado pa proč deni! Samo živina ima lase po vsej glavi!

Moja brada, na katero sem to-liko ponosen, ni bila vseč temu osatu! To so bile odine besede, ka-tere je izpregovorila Meta tisti večer v moji družbi.

Spravili so me spat v gorenjo hišo. Lojena sveča se je prižgala, da nam je svetila po temnih stop-nicah, in vzeli so tudi "hlapec" s seboj, da sem mogel ugasniti luč, kar pri lojeni sveči ni bila malen-kost. V gorenji hiši je vse dišalo po žitu. Ondi so stale pregrade, katere niso bile pri Presečnikovih nikdar prazne. Bila je tudi "ma-lina". Na vsaki steni se je vide-la zlata monštranca z belo hosti-jo, a obdajalo jo je grozdje in isti velikosti, kakor so ga nekda-j pri-nesli iz dežele Kanaana. Tu je sta-la tudi postelja, široka, da bi se bila na nji brez težave vezbala ce-la stotinja. Sivo - rdeče - belo je bila preplečena v umetnih štiri-kotih; na sprednji končnici, rav-no nad zglavjem, pa je zrla resno in skrbno veliko božje oko, da se lahko zaspal brez strahu pod nje-govin mogočnim varstvom.

Legel sem v posteljo na plevni-co, ki je bila za moje kosti precej trda. S hlapecem pa sem strl luč, da je po vsi gorenji hiši neprijet-no zadisalo. Ali vendar, kako je

bilo prijetno ležati tu! Že ta zrak — spal sem pri odprtem oknu — mi je napolnil pljuč kakor voljo in rahlo laško olje.

Zatisnil sem oči: okrog mene so se sukale zlate monštrance z belo hostijo in spremljali so jih orjaški grozdi, in to v tako živih bo-jah, kakor jih je vedel zidu vdih-niti le samouk, katerega je poljan-ski dolini podil nezmatni Divjakov talin ob bistri Hotoveljski. Janez in Stefan, kdo vaju danes se po-zna? Imeni slavnih sino vpadnje-ga se blešči s kamenite plošče v poljanski cerkvi. Janez in Ste-fan Šubie pa sta legla v zemljo, tiho in ponižno, kakor sta svoj čas živela, samouka slikarja in ki-parja. Bila sta plemenita sloven-ska sadova naše zapuščene mate-rije zemlje! Velika bi bila umetni-ka, da sta se tako izsolala, kakor sta izsolala v potu in trudu svoje sinove!

Na ta dva moža sem mislil pr-vo noč na Jelovem brdu, in spom-njanja je pomnožila harmonija, ki je objemala Presečnikovo seli-šče.

deset korakov od mene se je ogla-sil Danijel odločno zaničljivo:

— Ali se poizkusiva?

— Se pa! — odgovorim brez odloga.

Domáci hlapec mora kositi na-prej, in njegova čast zahteva, da ga kosec ne prekoske, ker velja za veliko sramoto, če bi ga kdo v košnji za seboj pustil. Danijel je mislil, da bo imel v mano lahko ouravilo, in zategadelj me je po-klical na dvoloj s koso. Tiste ča-se, drage prijateljice, še nisem bil ta žalostna podrtija, kakor sem danes; žilava moč se je pre-takala po mojih udih in nisem se kmalu zbal nasprotnika.

Kosa pa mi v prvih trenutkih ni hotela prav peti in dati pokor-sme; brisal sem jo s travo in z oslo sem zvenil po nji.

Že se je zavesel Danijel:

— Pa potivaj! Že vidim, da nisi od fare!

Prezgodaj se je vzelil pošten-jak. Kmalu sem bil v stari vaji: v mogočnih plasteh mi je padala trava in duh sveže zemlje je pu-šel od nje.

Prvi sem prekosil svojo rajdo. Danijel pa je vrzel z jezo svojo koso v travo, da je kar odskočila.

— Boš kosil še zlomil! — ga je mnil Boštjan.

Bilo je dosti smeha, kar je Da-nijel še bolj razkačilo:

— Nočem več plače! Dobi si no-vega hlapec, Presečnik! K Doma-j-čarjevim gre mkoze past, ker res nisem zanič, če me že vsaka zaba užene!

Proti devetem sta prišli Meta in Liza.

Izpraznili smo čerfo kislega mle-ka. Pod streho sem spravil tak-los kruha, kakor bi ga sedaj s svojim gosposkim želodcem ne mogel pokončati in naj bi šlo za življenje!

Po končanem tem opravilu je izpregovorila Meta:

— Mati je dejala, da naj pri-de Janez domov.

Ta Janez sem bil jaz.

— Čemu?

— Mati pravi.

— Ne grem!

K meni se je nagrla in šepu-la:

— Pa z mano pojdi! Ti nekaj pokažem.

— Ker je delavec dosti, grem.

Vstala sva, da bi odšla. To je opazil hlapec Danijel in je pričel napajati, kakor sme si svoj čas med seboj nagajati, če sta fantič in dekle, ko sta še v dolgih sra-čicah okrog letala, kazala si pri-jateljstvo. Danijel je tolkel po svojem šepastem stegnu ter kri-čal:

— Mož in žena.

— Zlica masla,

skupaj krave pasla."

Kaj to maslo in ta krava po-čenita, mi še danes ni jasno.

Meta se je ponosno ozrla proti hlapecu ter siknila: — Švedra!

Ta pa se je še vedno grotal ter gonil svojo pesem o maslu in kravi.

— Torej kam? — sem vprašal.

— Pojdiva do Karlovčice, — mi je odgovorila. — Jera še živi.

V vasi na Kalarjevem dvorišču je stal osemletni Kalarjev Lovri-eca. Nalito polne hlačice ga je bilo in meso je kar viselo od njega.

Prvi navahavec je bil med vaški-ri otročaji. Komaj je ugledal Me-ta, se je glasno zasmejal in še bolj glasno zakričal:

— Liskica! boha! liskica!

Sedaj pa sem nekaj doživel. — Dekle se je pretreslo in sapa je kar zapiskala iz nje. Bliskoma je bila z roko pri zemlji ter dvignila kamen, kakor ji je ravno prišel pod prste.

Lovricea jo je poizkušal hitro odkuriti, ali bilo je že prepozno. Meta je z veliko spretnostjo za-vihlela svoj kamen ter zadela Lovricea zadaj v tarčico, da je lo-nil roke ter z največjim tuljenjem zbežal k materi v vežo.

(Dalje prihodajš.)

Na nemških novih bankovcih bodo vpeljali trgovske inserate in reklame. Na ta način bo nemška finančna uprava pokrila vse stroške za tiskanje bankovcev. Vse kakor zelo pametna misel!

ADVERTISEMENT

Koledar

V zalogi imamo še nekaj iztisov poučne in zabavne knjige: Slovensko Amerikanski Koledar

Za leto 1922.

Vsebuje 36 slik in sledeče zanimive po-vesti in članke:

Proti-delavska špijona-ža

Lažljivost in neuspeš-nost splošne narodne prohibicije.

Opora javnega reda Povodenj v Pueblo

Iz spominov francoske-ga policista Claude Maščevarje usode

Doživljaji v francoski Legiji tujcev

Kako bo izgledala bodo-ča svetovna vojna?

Dežela debelih žensk Najnovejša povest o Sherlock Holmesu

Presenetljiva starost ži-vali

Priseljevanje Zakonski načrti o pri-seljevanju

Po plesu

Livarji kovin v starem veku

Glavni jeziki sveta

Pol leta med divjaki Iz življenja kralja Petra

Konec zakonske pokor-sčine

Jugoslovanski kralj Zadeva Lopoviča

Morilka otrok

Nekaj o jetiki Uzor Sherlock Holmesa

Pot na Gaurisankar Zolčni kameni

Nenavadne oporo-ke

Nekaj o čistosti Fran-cozov

Napoleon in glazba

Matere

Nekaj o proroških sa-njah

Iz naravoslovja Strategija banditov po ulicah vlemesta

itd.

Cena je samo 40c.

Za Jugoslavijo je ista cena.

Pošljite spodnji kupon.

Slovenic Publishing Company 82 Cortlandt St., New York.

Priloženo pošiljam 40 centov v znamenju za Slovensko-Amerikanski Koledar.

Ime Naslov

Ernest Shackleton.

Štiri mesece je tega, odkar je izpred londonskega Townskega mosta odzdravil manjša, nenavadno opremljena ladja. Vrh jamborov je zavirala angleška zastava veliki Union Jack, in mnogotisoč-glava množica je s klici in maha-njem pozdravljala moža, ki je poln energije stal na ladijskem poveljniškem mostiču. Romantične želje so vodile ladjico, in slava njenega kapitana. Med vsemi vo-ditelji je Ernest Shackleton postaj med Angleži najbolj popularen in ponos celega naroda je spremljal ladjo "Quest", ki se je pred štiri-mi meseci podala, da išče v po-krajinah južnega tečaja za nezna-nimi otoki in obalami.

Sedaj je Shackleton mrtev. — Jedva 48 let star je podlegel kljub svoji jekleni konstituciji in veli-ki telesni utrjenosti mornarju na-padu influenze s sledečo pljučni-co in oslabelejo srca.

Zdravnikov sin, vendar Shak-leton ni hotel študirati. S 16. letom se je odpravil na morje in mo ostal zvest. Postal je ladijski ča-stnik, se odlikoval v burški vojni leta 1914 je spremljal Scotta na ladji "Discovery" na antarktično ekspedicijo. Pozneje je postal taj-nik geografske družbe, leta 1907 je pričel organizirati lastno ek-spedicijo, da odkrije južni tečaj. Sicer ga ni odkril, toda približa-se mu je na 160 kilometrov in s tem dosegel rekord. Še važnejši pa so bili znanstveni uspehi te ek-spedicije. Ko sta pozneje odkrila tečaj Scott in Amundsen, je Shak-leton nameraval novo ekspedicijo, da prekorči novi južni arktični kontinent. Odpravil se je na pot 1. avgusta 1914 in ostal dve leti v večnem ledu, toda sreče ni imel. Od dveh ladij mu je ostala le kanjsa. V zadnjih letih vojne je potem organiziral angleško ek-spedicijo v Arhangelsk, pozneje pa sedanjo ekspedicijo, ki je bila proračunjena na tri leta.

Shackletonov program bo sedaj izvrševal njegov zaupni prijatelj, sodruidnik in podzapovednik Fr. Wild. Shackletonovo truplo pa so georgijski ribiči v lastnorčno iz-delani krsti prenesli z ladje na kopno, in s tem izkazali čast po-kojnemu pionirju kulture.

Koledar za rudarje.

(Jugoslovanski oddelek F. L. I. S. New York.) — Rudarski urad (U. S. Bureau of Mines) — skupaj z uradom za javno zdrav-je (U. S. Public Health Service) je nedavno izdal koledar za ru-darje pod naslovom "The Miner's Safety and Health Almanac for 1922". Koledar je sestavljen bišvi pomočnik vrhovnega zdravniška federalnega zdravstvenega urada, in vsebuje — razen običajnih koledarskih informacij — jako kori-sne poučne članke o zdravju in njegovi ohrani s posebnim pou-darkom za rudarje. Jezik je eno-staven in lahko umljiv tudi za tu-gerode. Koledar je krasno ilu-striran. Zlasti zanimivi so član-ki o varnosti v rudokopih, o prvi pomoči v slučaju nezgod, o san-taciji itd. Knjižnica je namenje-na izključno rudarjem v premo-govnikih in kovinskih rudnikih, kakor tudi v kamenclonih. Kdor-koli želi dobiti naslov tega kole-darja, naj se obrne na Bureau of Mines, Washington, D. C. ali na Jugoslav Bureau F. L. I. S. 119 West 41 St. New York City.

Divjanje španske bolezni na Du-naju.

Na Dunaju je zaradi gripe ali španske bolezni za več dni zapri-tih 238 šolskih razredov. V tednu od 29. januarja do 4. februarja je prijavljenih 1189 novih slučajev težkega obolenja. V prejšnjem te-dnu pa je bilo prijavljenih 2738 slučajev. Vendar to padanje šte-tila po sodbi zdravnikov ne po-meni upadanje epidemije. Vsak dan umira mnogo ljudi. Dne 4. februarja je bilo nad 100 poka-pov. In tako gre naprej. Toliko jih ni izkazala statistika od zad-nje velike epidemije španske bo-lezni v letu 1918. dalje.

S

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN

Special Emile Gaborian.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

54

(Nadaljevanje.)

Dvanajsto poglavje.

Slavna noč požara na Valpinsonu je bila kot poslana od Boga za dobri narod v Sever. Od tedaj naprej so imeli neizčrpljiv vir za razprave, vedno nove in zanimive in ta vir je predstavljal — slučaj Boaskorana. Če so se ljudje srečali na cestah, so se le vprašali:

— No, kaj pa delajo sedaj?

Kadarkoli je vstajel tega šel gospod Galpin iz sodišča proti jetnikom ali prišel po Narodni cesti s svojimi umerjenimi, počasnimi koraki, je najmanj dvajset dobrih ljudskih gospodinj zrla izza zastorov, da čitajo na njegovem obrazu nekaj skrivnostni glede procesa. Videle pa niso ničesar drugega kot sledov neizmerne tesnobe in utrujenosti njegovega lica, ki je postajala vsaki dan večja.

— Boste videli da bo dobil gospod Galpin še rmenico od tega. Tako se je splošno govorilo. Ta fraza pa je natančno odgovarjala čustvom ambicioznega jurista. Te slučaj Boaskorana je postal zanj kot gnojna rana, ki ga je neprestano trpila in zbadala.

— Izgubil sem svoje spanje zadnjega, — je rekel gospod Dolžon ob neki priliki. Dobilo ga pa ni prav posebno pomilovalo. V odgovor je rekel:

— Čezava napaka je to? Vi se hočete dvigniti v svežo in naraščajočemu bogastvu slede vedno naraščajoče skrbi, kot je rekel stari rimski pesnik.

— Ah, — je vzdihnil sodnik, — jaz sem le storil kaj dolžnost. Če bi moral izveva pričeti, bi bilo ravno isto.

Kljub temu pa je z vsakim dnem boljše spoznavati, da se nahaja v napačnem položaju. Javno mnenje, ki se je sicer strogo obračalo proti de Boaskoranu, ni bilo raditega posebno ugodno zanj. Vsakdo je smatral Žaka krivca, ter hotel, da se ga kaznuje z vso strogostjo postave. Na drugi strani pa je bil vsakdo presenečen, da je nastopil Galpin kot preiskovalni sodnik v takem slučaju. Nekaj izdajalskega je bilo v tem postopanju napravnega prejšnjemu prijatelju, v tem iskanju dokazov proti njemu in v tem prizadevanju, da ga spravi pred poroto in s tem na galere ali celo na krvni oter. Temu se je uprta ljudska vest.

Ze način, kako so vračali ljudje njegove pozdrave ali se sploh izognili mu je pričel o čustvih, katera goje ljudje napram njemu. To je le še počelo njegov srd proti Žaku in s tem tudi njegove zadrege in muke. Res je, da mu je čestit generalni pravdnik. Ničesar gotovega pa ni bilo v procesu, dokler ni hotel obtožiti ničesar priznati. Odločbe, dvignjene proti Žaku, so bile seveda prepričljive in vsled tega ni bilo niti malo dvoma, da bo prišel pred poroto. Vprašanje pa je bilo, kako bo vzel celo stvar ravno porota.

— In končno, — mu je rekel nekdo Dolžon, — nimate za pričo niti enega očividca. Izra predavnihi časov pr se je smatralo enega očvidca vrednega kot pa sto povesti iz tega ali onega vira.

— Imam Kokočaja, — je rekel Galpin, katerega se že dražili ti govori.

— Ali so zdravniki sklenili, da ni idiot? — Ne, a dr. Sejnbo je tega mnenja. — Ali je Kokoča pripravljen ponoviti svoje pričevanje? — Ne.

— Potem nimate dejanski nobeno prič. — Da, gospod Galpin je to zelo dobro razumel in iz tega je tudi izviral njegova bolezen. Čim bolj je žudiral svojega obtožence, tembolj ga je naskel v zagonetni in priteči poziciji, ki je oznanjala te lo.

— Ali more imeti alibi? — si je mislil. — Ali pa ima v rezervi eno onih nepričakovanih razkritij, ki uničijo v zadnjem trenutku celo poslopje kazenskega zasledovanja ter osmešijo državno pravdnitvo?

Kadarkoli je mislil na to, so mu kapljice znoja orosile čelo. V takem slučaju pa je postopal s svojim ubogim pisarjem Mešinom kot s sužnjem. To pa ni bilo še vse. Čeprav je živel bolj osamljeno kot kadaj poprej, odkar se je pričel slučaj, je dospelo na njegovo uho marsikatero sporočilo o družini de Sandore.

Seveda je bil najmanj tisoč milj daleč od domneva, da je stopila družina v stike z obtoženim in še veliko manj je domneval, da je igral pri tem uloge posredovalec njegov lastni pisar, Mešinet. Smejal bi se, če bi kda prišel ter mu povedal, da je preživela Dionizija celo noč v jetnišnici ter imela pogovor z Žakom. Čul pa je ne prestanto o upanjih in načrtih prijateljev in sorodnikov jetnika. Spomnil se je brez pritaženega strahu, da so bili bogati in močni, da so imeli zaščitnike na visokih mestih in da so priljubljeni in spoštovani pri vseh. Vedel je, da je Dionizija obdana od inteligentnih in udanih mož, Sandore-jane, Senčala, dr. Sejnboja, Magloarja in končno odvetnika, katerega je markiza privedla s seboj iz Paciza.

— Bog ve, kaj vse ne bodo poskusili, — si je mislil, — da rešijo krivca iz rok pravice.

Vsled tega se lahko reče, da je bilo še malo preiskav, katere bi se vršile tako aatarčno in dosledno. Vsaka najmanjša točka je bila predmet posebnega študija od strani Galpina. V manj kot štirinajstih dneh je zrisal sedem in šestdeset pri v svojem uradu. Poklical je k sebi četrti del prebivalstva iz Breši.

Vsi njegovi napori pa so bili brezuspešni. Po celin tednih preiskave je bila svedija tam kot od početka in skrivnost je bila še vedno neprodna. Jetnik ni znikal nobene izmed obdolžitev, katere se je vedno pred njim, a tudi sodnik ni dobil niti enega nadaljnjega dokaza poleg onih, katere je dobil takoj prvega dne.

Treba je bilo vsled tega napraviti konec vsemu temu.

Nekega vročega popoldne v juliju so dobre ženske na Narodni cesti zapazile, da je izžledal gospod Galpin še bolj potr in preplašen kot ponavadi, brele so prav. Po dolgi konferenci z gospodom Dolžonom in predsedujočim sodnikom se je Galpin odločil. Ko je dospel v jetnišnico, je šel v celico Žaka ter rekel:

— Moja mučna dolžnost se bliža svojemu koncu, gospod. Preiskava, katero se mi je poverilo, bo zaključena. Jutri bodo listine z čekazilnim materijalom vred poslane generalnemu pravdniku, da se jih predloži sodišču v nadaljnjo postopanje.

Žak de Boaskoran se ni premaknil.

— Dobro, — je rekel enostavno.

— Ali nimate ničesar dodati, gospod? — je vprašal Galpin.

— Ničesar, razven to, do sem nedolžen.

Gospod Galpin je le s težavo prikril svojo nestrpnost. Rekel je:

— Dobro, potem dokazite to! Zavrnite obdolžbe, katere se je

dvignilo proti vam, ki silijo mene sodišče in vse druge, da vas smatramo krivim. Govorite in pojasnite svoje vedenje.

Žak je molčal.

— Vaš sklep je sterjen, — je rekel sodnik, — Vi nečete ničesar izjaviti?

— Jaz sem, nedolžen.

Galpin je spoznal, da je brez koristi nadaljeval pogovor

— Od tega trenutka naprej, — je rekel, — da niste več v sametni celici Lahko sprejmete obiske družine v sprejemnici jetnišnice. Zagovornik, katerega si boste izbrali, pa bo spuščen v vašo celico, da se posvetuje z vami

— Konečno, — je vzdihnil Žak z velikanskim veseljem. Nato pa je dostavil.

— Ali smem pisati gospodu de Sandore?

— Gotovo, — je odvrnil Galpin, — in če hočete pisati takoj, bo moj pisar rade volje odnesel vaše pismo še danes zvečer na dotično mesto.

Žak de Boaskoran se je poslužil na mestu tega dovoljenja in to je storil kaj hitro, kajti sporočilo, katero je napisal ter izročil gospodu Mešinetu, je vsebovalo le par besed:

— Pričakoval sem gospoda Magloarja jutri zjutraj ob devetih.

Žak.

Prav izza dne a, ko so prišli do sklepa, da bi imel lahko vsak capadni korak posledice, so se prijatelji Žaka vzdržali vsake stvari. Kaj bi jim tudi koristili vsi taki napori? Pročnji dr. Sejnboja, čeprav je ni nikdo podpiral, se je vsaj delno ugodilo, kajti sodišče je pozvalo iz Pariza zdravnika, veliko avtoriteto glede blaznosti, da ugotovi duševno stanje Kokočaja. Bilo je na neko soboto, ko je prišel dr. Sejnbo zmagoslavno, da sporoči dobre novice. Naslednjega torka pa je prinesel potsem drugačne novice. V svoji veliki ogorčenosti je rekel:

(Dalje prihodnjič.)

Postno premišljevanje.

Ošabni Rim tega ni mogel slutiti. Cesarstvo je bilo ob rojstvu Kristusovem na visku svoje moči; Evropa priklenjena Rimu s sijajno upravo; Afrika na tleh pred svojim stoletnim krotilecem; Mlada Azija, od pamtiveka torišče vseh razbeljenih glav in mešanica vseh ras, se je zvijala pod tacami osvoboditelja Rima, ki se je naslajal ob obupni borbi teh razcepanih in be-raskih semitskih plemen. Solnce je vzhajalo in zahajalo nad rimskim cesarstvom in svetle čelade njegovih železnih legij so blestelo po vsem tedanjem svetu.

Ne, Rim tega ni mogel slutiti. Prišel je, tih in neznan, iz lesne zatohle kočice mizarja Jožefa. Njegova mladost je bila kakor mladost vseh primorskih južnih otrok — na ulici. Vse vidijo, vse slišijo, prvi zvedo zavsako stvar. Pravijo, da ima mestee Nazaret krasno okolico. Nad mestecem je široka jajčasta gola gora. S te gore je razgled na zasnanjano pokrajino vse do morja. Na to goro je hodil kot otrok in mislil svoje prve misli. Tu se je nemara prvič porajala njegova predstava o "božjem kraljestvu". Doma ga niso imeli radi. Prerok nima sreče, tudi kot otrok nima sreče. Bil je menda preveč razmišljen, zavetje sam svoj in strog, kadar je kaj povedal iz Galileje, ki so jo Judje smatrali za manj vredno deželo, potuje vsako leto s stariši in drugimi Nazarenci čez hribe in doline, peš, v pravoverni Jeruzalemu. Ta je čisto drugi svet. Tam je slava judovska, je tempelj Salomonov, so učeni pismarji in farizeji. Življenje v Jeruzalemu ni tako enostavno kakor v malem Nazaretu. V Jeruzalemu so veliki trgovci, bogati meščani, palače luksusa Azije in Rima. V Jeruzalemu se izgubi, on, mali Nazareneec in stariši ga najdejo med umazanimi, bradatimi rabini. Preveč se z njimi. Otrpi stari brez lastnih misli in čustev fekaajo na debele stare knjige, se sklenjejo na preroke, gledajo na življenje in človeka skoz preluknjano rešeto starih postav in sporočil. Kar ni zapisano v svetih knjigah, je greh, kar ni utrjeno v vsakdanjih navadah, je nedovoljeno, se pravi. Eden je Bog, srditi bradat, judovski Jehova, Bog očkav in prerokov, politični Bog Judov, kateremu se mora pokloniti ves svet. On, mali Nazareneec, pa nosi v svojem sren "kraljestvo božje", sanja o bratovstvu vseh ljudi, vidi srečo človeka v čistem življenju in resnici. Kaj je človek brez "kraljestva božjega" v svoji duši, pa naj se oblači v svilo in škrlat, stanuje v palačah iz rezane kamna, kaj je človek in njegovo življenje, ako ne gleda v nebo, v nebo, v nebo?

V šole ni hodil, tujih jezikov ni znal. V tihih večerih je v mesečini posval ob nazaretskih vodnjakih, kjer se je zbirala mladina. Lepe Galilejke so slonele ob svojih visokih vrših in poslušale njegovo besedo. Ali ni med njimi Marija Magdalena? Mlada strastna ognjena lepota, oblečena v pisane krpe svoje revščine, zagori v prvi ljubezni za prerokom. Toda on je prevelik, da bi osrečeval eno samo bitje. On mora dalje, on mora višje za svojim božanskim ciljem. Razideta se, da se najdeta pozneje na Golgoti in da Magdalena, prečiščena v trpljenju in grehu, ki ji ga je naložilo siromastvo in strast, pod svetim božanskim žarom njegovih oči doživi svoje vstajenje in postane svetnica.

Toda mladost je odšumela, evetoče sanje so dozorele, nastopila je moška doba treznega stvarjenja. Od reke Jordana prihaja klic Janeza Krstnika, ki se oblači v krzno velbloda in se hrani s koliblicami. To je robati fanatični revolucionar, ki pobija izvlačeno dinastijo Herodov, gospodstvo Rima nad Izraelom in moralno propalost svojega časa. "Že je nastavljena sekira na korenine drevesa", vpije od Jordana, da odmeva po vsej Judeji. In za vso propalost in korupcijo ima eno samo zdravilo: "Očistite se s čisto vodo spoznanja, ponižajte se in vrnite se vase!" In krsti ljudi. Jezus ga obišče in se dá krstiti od njega. To je njegovo posvečenje. Janeza Krstnika vržejo v ječo kot komunista in revolucionarja ter mu odkajo glavo po kaprici Salome.

Onkraj Jordana je puščava, burtva in neobljudena, zavetje zverin, puščava za preroke in mislece. Tja se poda Jezus in ostane tam štirideset dni v postu iz molitvi. Tu ga skuša satan. Satan vsega posvetelega, telesnega, vsakdanjega. Pokaže mu bogastvo tega sveta. Mami ga s posvetnimi častmi. Glej, kaj se boš uljaj z izidizmom! Zetri v srečo svojem tisti neumni glas po resnici in lepoti. Mlad si in talentiran, vse lahko dosežeš. Hočeš palače? Vi soke službe? Lahko si minister diplomat, vojskovodja, vladar. Če te veseli, postaneš lahko patrijarh, vladika, prvi svečenik v hramu Salomonovem. Kaj te brijajo ubogi, potlačeni, ponižani in razžaljeni. Pusti jih, da poginejo v svojem blatu in kalu. Sebe glej, za sebe skrbi. Življenje je kratko. Po smrti ni ničesar več. Daj? Larifari! To je igra bedastih prerokov Indije, Egipta in tega svojega večno norga Izraela. Izkusil si in veš, kaj je revščina, poznal si jo dovolj v zatohli koči svojega očeta. Iztreznost se in roko mi daj, da skleneva zavezo, ki ti stva, kateremu se mora pokloniti ves svet. On, mali Nazareneec, pa nosi v svojem sren "kraljestvo božje", sanja o bratovstvu vseh ljudi, vidi srečo človeka v čistem življenju in resnici. Kaj je človek brez "kraljestva božjega" v svoji duši, pa naj se oblači v svilo in škrlat, stanuje v palačah iz rezane kamna, kaj je človek in njegovo življenje, ako ne gleda v nebo, v nebo, v nebo?

V šole ni hodil, tujih jezikov ni znal. V tihih večerih je v mesečini posval ob nazaretskih vodnjakih, kjer se je zbirala mladina. Lepe Galilejke so slonele ob svojih visokih vrših in poslušale njegovo besedo. Ali ni med njimi Marija Magdalena? Mlada strastna ognjena lepota, oblečena v pisane krpe svoje revščine, zagori v prvi ljubezni za prerokom. Toda on je prevelik, da bi osrečeval eno samo bitje. On mora dalje, on mora višje za svojim božanskim ciljem. Razideta se, da se najdeta pozneje na Golgoti in da Magdalena, prečiščena v trpljenju in grehu, ki ji ga je naložilo siromastvo in strast, pod svetim božanskim žarom njegovih oči doživi svoje vstajenje in postane svetnica.

Toda mladost je odšumela, evetoče sanje so dozorele, nastopila je moška doba treznega stvarjenja. Od reke Jordana prihaja klic Janeza Krstnika, ki se oblači v krzno velbloda in se hrani s koliblicami. To je robati fanatični revolucionar, ki pobija izvlačeno dinastijo Herodov, gospodstvo Rima nad Izraelom in moralno propalost svojega časa. "Že je nastavljena sekira na korenine drevesa", vpije od Jordana, da odmeva po vsej Judeji. In za vso propalost in korupcijo ima eno samo zdravilo: "Očistite se s čisto vodo spoznanja, ponižajte se in vrnite se vase!" In krsti ljudi. Jezus ga obišče in se dá krstiti od njega. To je njegovo posvečenje. Janeza Krstnika vržejo v ječo kot komunista in revolucionarja ter mu odkajo glavo po kaprici Salome.

Onkraj Jordana je puščava, burtva in neobljudena, zavetje zverin, puščava za preroke in mislece. Tja se poda Jezus in ostane tam štirideset dni v postu iz molitvi. Tu ga skuša satan. Satan vsega posvetelega, telesnega, vsakdanjega. Pokaže mu bogastvo tega sveta. Mami ga s posvetnimi častmi. Glej, kaj se boš uljaj z izidizmom! Zetri v srečo svojem tisti neumni glas po resnici in lepoti. Mlad si in talentiran, vse lahko dosežeš. Hočeš palače? Vi soke službe? Lahko si minister diplomat, vojskovodja, vladar. Če te veseli, postaneš lahko patrijarh, vladika, prvi svečenik v hramu Salomonovem. Kaj te brijajo ubogi, potlačeni, ponižani in razžaljeni. Pusti jih, da poginejo v svojem blatu in kalu. Sebe glej, za sebe skrbi. Življenje je kratko. Po smrti ni ničesar več. Daj? Larifari! To je igra bedastih prerokov Indije, Egipta in tega svojega večno norga Izraela. Izkusil si in veš, kaj je revščina, poznal si jo dovolj v zatohli koči svojega očeta. Iztreznost se in roko mi daj, da skleneva zavezo, ki ti stva, kateremu se mora pokloniti ves svet. On, mali Nazareneec, pa nosi v svojem sren "kraljestvo božje", sanja o bratovstvu vseh ljudi, vidi srečo človeka v čistem življenju in resnici. Kaj je človek brez "kraljestva božjega" v svoji duši, pa naj se oblači v svilo in škrlat, stanuje v palačah iz rezane kamna, kaj je človek in njegovo življenje, ako ne gleda v nebo, v nebo, v nebo?

V šole ni hodil, tujih jezikov ni znal. V tihih večerih je v mesečini posval ob nazaretskih vodnjakih, kjer se je zbirala mladina. Lepe Galilejke so slonele ob svojih visokih vrših in poslušale njegovo besedo. Ali ni med njimi Marija Magdalena? Mlada strastna ognjena lepota, oblečena v pisane krpe svoje revščine, zagori v prvi ljubezni za prerokom. Toda on je prevelik, da bi osrečeval eno samo bitje. On mora dalje, on mora višje za svojim božanskim ciljem. Razideta se, da se najdeta pozneje na Golgoti in da Magdalena, prečiščena v trpljenju in grehu, ki ji ga je naložilo siromastvo in strast, pod svetim božanskim žarom njegovih oči doživi svoje vstajenje in postane svetnica.

Toda mladost je odšumela, evetoče sanje so dozorele, nastopila je moška doba treznega stvarjenja. Od reke Jordana prihaja klic Janeza Krstnika, ki se oblači v krzno velbloda in se hrani s koliblicami. To je robati fanatični revolucionar, ki pobija izvlačeno dinastijo Herodov, gospodstvo Rima nad Izraelom in moralno propalost svojega časa. "Že je nastavljena sekira na korenine drevesa", vpije od Jordana, da odmeva po vsej Judeji. In za vso propalost in korupcijo ima eno samo zdravilo: "Očistite se s čisto vodo spoznanja, ponižajte se in vrnite se vase!" In krsti ljudi. Jezus ga obišče in se dá krstiti od njega. To je njegovo posvečenje. Janeza Krstnika vržejo v ječo kot komunista in revolucionarja ter mu odkajo glavo po kaprici Salome.

Onkraj Jordana je puščava, burtva in neobljudena, zavetje zverin, puščava za preroke in mislece. Tja se poda Jezus in ostane tam štirideset dni v postu iz molitvi. Tu ga skuša satan. Satan vsega posvetelega, telesnega, vsakdanjega. Pokaže mu bogastvo tega sveta. Mami ga s posvetnimi častmi. Glej, kaj se boš uljaj z izidizmom! Zetri v srečo svojem tisti neumni glas po resnici in lepoti. Mlad si in talentiran, vse lahko dosežeš. Hočeš palače? Vi soke službe? Lahko si minister diplomat, vojskovodja, vladar. Če te veseli, postaneš lahko patrijarh, vladika, prvi svečenik v hramu Salomonovem. Kaj te brijajo ubogi, potlačeni, ponižani in razžaljeni. Pusti jih, da poginejo v svojem blatu in kalu. Sebe glej, za sebe skrbi. Življenje je kratko. Po smrti ni ničesar več. Daj? Larifari! To je igra bedastih prerokov Indije, Egipta in tega svojega večno norga Izraela. Izkusil si in veš, kaj je revščina, poznal si jo dovolj v zatohli koči svojega očeta. Iztreznost se in roko mi daj, da skleneva zavezo, ki ti stva, kateremu se mora pokloniti ves svet. On, mali Nazareneec, pa nosi v svojem sren "kraljestvo božje", sanja o bratovstvu vseh ljudi, vidi srečo človeka v čistem življenju in resnici. Kaj je človek brez "kraljestva božjega" v svoji duši, pa naj se oblači v svilo in škrlat, stanuje v palačah iz rezane kamna, kaj je človek in njegovo življenje, ako ne gleda v nebo, v nebo, v nebo?

Roparske tolpe v berlinski okolici.

Kakšne razmere vladajo v državi reda in kulture, v Nemčiji, tem nam vsak dan pripoveduje lokalna rubrike nemških časopisov. Berlinski listi tožijo te in, da so roparski napadi večjih olp na posamezna gospodarstva ali manjše vasi v berlinski okolici skoraj na dnevnem redu. Te tolpe broječe deset do petinast mož, obstoječe večinoma iz zločincev berlinskega vele mesta, ki se svoje "delovanje" preložili na deželo, ker jim je v mestu varnostna straža na neprijeten način vedno za petami. Posamezniki "specijalisti" so se naselili v berlinski okolici, organizirane tolpe pa so se razdelile po deželi, kjer z največjim uspehom ropajo. Kapor poroča "Vossische Zeitung" je ena teh tolp napadla te dni v Kezinu ob reki Havel, kjer je uredništvo ravno preštevalo prispele denarne pošiljke, neko banko. Kmalu zatem je neka z revoluciji in ročnimi granatami oborožena tolpa oplenila dvorec Sommerfeld. Pet razbojnikov je plenilo v dvorec, ostali pa so zasedli in stražili zahode. Roparji so odnesli nad 50,000 mark in mnogo dragocenosti. Rodbino so zaklenili v neko sobo, kjer so ji pretili s smrtjo, ako bi kdo klical na pomoč ter potem mirno odšli s svojim plenom. Roparjem kljub odločnim ukrepom policije se niso prišli na sled. V Scheubelu je neka roparska tolpa ustavila na cesti poštni voz, postrelila vprežene konje in skušala razbiti blagajno. Umori in ropi v Berlinu samem pa so tako množijo, da postajajo gotovi deli mesta ponoči naravnost nedostopni. Berlinska policija je organizirala posebne "Ueberfallkomando", katerih naloga je, da neposredno po vsaki prijavi nasilstva v avtomobilnih hite na kraj nesreče.

ZGODOVINA KAVE.

Nedavno je minilo 250 let, odkar se je v Evropi prvič pričela kuhati kava. Pač se v Londonu že leta 1624, poznali kavo kot zdravilo, toda kot pijača je bila uvedena v Evropo šele pred 250 leti in se je ljudem tako priljubila, da ne morejo biti več brez nje. Koncem 17. stoletja je bilo v Parizu že okoli sto kavaren. V bivši Avstriji je bila otvorenja prva kavarna leta 1684., po drugem obleganju Dunaja s strani Turkov. Kmalu potem, ko je postala kava že popularna, pa so posamezne države nastopile proti njej. Nemčija je hotela uničiti njen uvoz z velikimi davki in vlada je izdala proti pitju kave celo več brošur. V mestu Hamburgstadu je bil izdan proti kavi celo poseben zakon z 12 paragrafi, v katerih je bilo natančno navedeno, kdo sme in kdo ne sme piti kave. V prvi vrsti je niso smeli piti seljaki. Kdor se je pregrešil proti temu zakonu, je moral plačati veliko denarno globo, tihotapei s kavo pa so bili postavljeni na sramotni oter.

Nemški duhovni molijo za njegovo veličanstvo.

Da piha v Nemčiji še vedno monarhistični veter, dokazuje sklep duhovnov v Potsdamu. Zveza potslamskih duhovnikov je namreč soglasno sklenila, da začno znova moliti za njegovo veličanstvo kaiserja. Sledečo frazo bodo "pripopal" k svojim molitvicam: — "Prosimo te, stoji na strani našega ljubelega kaiserja, ki je daleč od nas." Nekateri republikanski člani nemškega državnega zbora so jako ogorčeni nad tem sklepom duhovščine. Izjavili so, ker je cerkev v Nemčiji še vedno zvezana z državo, in ker so duhovni plačani od pruske vlade in ne od kaiserja, je izdajalstvo proti sedanjemu vladarju, če molijo za "prelubelega cesarja". Taki so ti obojevali kronanih krvolokov. Za tiste milijone nemških pohabljenec, katere je kaiserjeva militaristična mašina poglala v pekle, ne zinejo binavske duše nič, toda za starega zločince, ki bi moral biti že davno postavljen k zidu z naročilom, da zre v šest puškinih cev, pa molijo lopovi. Ako ni ta molit

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

SAXONIA	8 marca	—	Genua	POTOMAC	22 aprila	—	Cherbourg
MINNEAPOLIS	8 marca	—	Hamburg	HAUTERIVA	25 aprila	—	Cherbourg
LA SAVOIE	11 marca	—	Havre	ARABIC	25 aprila	—	Genua
LYNDAM	11 marca	—	Boulogne	HANOVER	26 aprila	—	Bremen
AMERICA	11 marca	—	Cherbourg	PARIS	26 aprila	—	Havre
JARIS	15 marca	—	Bremen	ROCHAMBEAU	27 aprila	—	Havre
ROSENA	17 marca	—	Hamburg	DROPSA	28 aprila	—	Kiamburg
FINLAND	18 marca	—	Cherbourg	ZEELAND	29 aprila	—	Cherbourg
POTOMAC	18 marca	—	Bremer	N. AMSTERDAM	29 aprila	—	Boulogne
AQUITANIA	21 marca	—	Cherbourg	ARGENTINA	29 aprila	—	Trst
N. AMSTERDAM	25 marca	—	Boulogne	LA SAVOIE	29 aprila	—	Cherbourg
LOME STAR S.	25 marca	—	Cherbourg	YORK	6 maja	—	Havre
ROCHAMBEAU	28 marca	—	Havre	FRANCE	10 maja	—	Boulogne
ORBITA	29 marca	—	Bremen	LAPLAND	10 maja	—	Havre
HUDSON	1 aprila	—	Bremen	ORBITA	12 maja	—	Cherbourg
LYNDAM	1 aprila	—	Cherbourg	ROTTEDAM	13 maja	—	Cherbourg
ROONLAND	1 aprila	—	Cherbourg	MAUPETANIA	16 maja	—	Cherbourg
NOORDAM	1 aprila	—	Roulogne	MAJESTIC	20 maja	—	Cherbourg
LA LORRAINE	1 aprila	—	Havre	RYNDAM	20 maja	—	Boulogne
MAURETANIA	4 aprila	—	Cherbourg	PREWILSON	20 maja	—	Cherbourg
PARIS	5 aprila	—	Havre	AQUITANIA	23 maja	—	Cherbourg
LAPLAND	8 aprila	—	Cherbourg	PARIS	23 maja	—	Havre
ROTTEDAM	8 aprila	—	Boulogne	ORDUNA	26 maja	—	Cherbourg
AQUITANIA	11 aprila	—	Cherbourg	FINLAND	27 maja	—	Cherbourg
SEVILITZ	12 aprila	—	Bremen	BERENGARIA	30 maja	—	Cherbourg
FRANCE	12 aprila	—	Havre	N. AMSTERDAM	30 maja	—	Boulogne
ORDUNA	14 aprila	—	Hamburg	OROSEA	9 junija	—	Hamburg
RYNDAM	15 aprila	—	Boulogne	ROTTEDAM	17 junija	—	Boulogne
AMERICA	15 aprila	—	Cherbourg	MAJESTIC	17 junija	—	Cherbourg
FINLAND	22 aprila	—	Cherbourg	BERENGARIA	20 junija	—	Cherbourg
OLYMPIC	22 aprila	—	Cherbourg				

ADVERTISEMENTS.

FRENCH LINE

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

Express Postal Service

Direktna služba v

Jugoslavijo

preko Havre

v velikim parnikih vs 2 in 3 tizake